

MAANDBLAD
09-2023

5^e JAARGANG • NR. 55

groot bolsward-ijsselmeerkust meer dan nieuws

CONNIE HARKEMA IS 'SLOW' KUNSTENAAR OP WIELEN

“We kochten een camper en sindsdien is het feest”

EN VERDER IN
DIT NUMMER:

VOLLEYBALSTER FLEUR
WIERSMA NAAR VC SNEEK

FACE TO FACE MET
JURJEN DE BOER

FOTO: JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

KKFH

Kozijnen
Gevels
Dakkapellen

De producent voor de consument!

Kunststof Kozijnen Fabriek Heerenveen

☎ 0513 76 90 51

✉ info@kkfh.nl

📍 Jousterweg 22, 8447 RH Heerenveen

Voor al uw kunststof
kozijnen, deuren,
gevelbekleding en
dakkapellen

www.kkfh.nl

Sale Summer

Sale
tot 50%
korting.

Nu €1499,-
€ 1199,-

Bank Saar is een moderne bank uit de collectie van NLwoont die past bij veel woonstijlen.

Nu €899,-
€ 719,-

Barkast Caressa
117x192x45 cm

Tot wel
50%
korting op
kussens,
lampen en
accessoires

Nu €4458,-
€ 3339,-

Bank Dura van het merk Eyye 4-zits + hocker 94x86 CM

Nu €599,-
€ 419,-

Fauteuil Jazz met geknepen naad en zwart metalen poot

VAN DER MEER
WONEN

SUMMER SALE | SUMMER SALE | SUMMER SALE | SUMMER SALE

Woonboulevard Sneek Bedrijvenpark 'De Hemmen' Smidsstraat 12
www.vandermeerwonen.nl | info@vandermeerwonen.nl

EDITORIAL

Foute Barry

Daar zat ik, twintig kilo geleden, in een veel te duur optrekje aan de Loosdrechtse Plassen, met exclusieve auto's op de oprit, met mijn schoenen uit, zittend in een eetkamerstoel, ogen dicht, bij Barry met in elke gesloten hand een steen. "Denk maar aan iets leuks en houd je ogen gesloten", had hij gezegd.

Hij was me aangeraden door een bevriend setje. Van het ene op het andere moment waren ze gestopt. Pats, klaar, kappen met die hap. Dat wilde ik ook. Net als alle rokers had ik dat stoppen met roken al zo vaak geprobeerd. Op zondagavond rookte ik de laatste; maandagmorgen kropen de uren voorbij. Half twaalf stond ik dan weer bij de buurtsuper voor twee pakjes. Lafaard, zwakjanus. Ik kocht ze altijd per twee - vraag me niet waarom - om de dag. Niet telkens bij dezelfde 'dealer' want ze mochten eens denken dat ik verslaafd was. Pleisters, kauwgom, pilletjes, het hielp allemaal niets. Op een gegeven moment dacht ik: 'Weet je wat, ik rook alleen nog sigaartjes. En dan alleen op mooie momenten.' Nou, dat hielp ook geen fluit. Ik had opeens de wereld aan mooie momenten.

Terug naar Barry. Ik had een rotsvast vertrouwen in hem, het was ten slotte bij mijn beslist niet zweverige vrienden ook gelukt. Zeker, onderweg ernaartoe had ik mijn laatste sigaretten gerookt. Barry had aan de telefoon verteld dat hij in Israël had geleerd om energiesystemen te reinigen, te resetten en te reguleren. En wel zo dat je nooit meer zin hebt in een sigaret. Dát wilde ik. Muisstil was het. Mijn ogen dicht, denkend aan iets leuks. Maar dat ging niet, natuurlijk. Ik wilde weten wat hij deed om mijn energiesystemen te veranderen. Voorzichtig deed ik één oog open, op een kiertje. Door mijn ooghaan zag ik dat hij om me heen liep, zwaaiende bewegingen makend met zijn armen. "Ogen dicht!" Betrapt. Ik denk dat het een stief half uurje duurde, toen was de sessie voorbij. Vooraf had ik tweehonderd euro betaald. Huh? Jazeker, maar een schijntje vergeleken met wat je als roker per jaar de lucht inblaast.

"Vanaf nu heb je geen behoefte meer om te roken", verzekerde hij me. Over een week zou hij me bellen hoe het ging en hij vertelde ook dat hij een dergelijke sessie ook op afstand kon doen, voor mensen die dat nodig hadden. U begrijpt het al, een week later zat ik met mijn schoenen uit met in beide handen een steen (die ik uit de tuin had gevestigd) op een stil plekje in mijn woning. Mobieltje op luidspreker. Deze keer zag en hoorde ik hem niet iets doen. Gestommel. Mijn dochter was een paar dagen te logeren en zocht me. Gevonden! Dat gezicht toen ze haar vader zag zitten, blootvoets, gebalde vuisten. Gegierd hebben we. Ook om Barry want de sessie was subiet voorbij.

Barry was later onderwerp van een verborgen camera-actie van het programma Kanniewaarzijn waar zijn methode werd afgedaan als flauwekul en kwakzalverij. Tuurlijk was dat het, maar Barry W. heeft mij wel van het roken afgekregen. Vooral vanwege die tweehonderd euro...

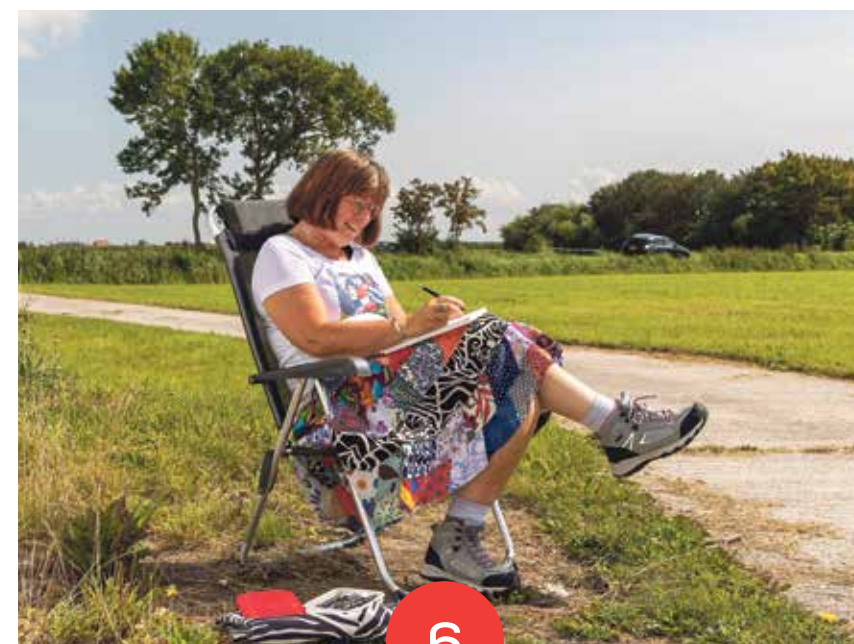
Veel leesplezier!

Richard de Jonge
redacteur

Inhoud

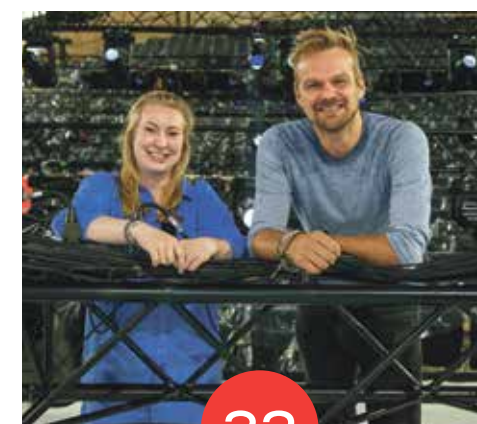
groot@bolsward-ijsselmeerkust - nr. 09-2023

6

16

32

24

LEKKER LEZEN

6. CONNIE HARKEMA IS 'SLOW' KUNSTENAAR OP WIELEN
16. FACE TO FACE MET JURJEN DE BOER UIT LOLLUM

MAATSCHAPPIJ & SAMENLEVING

11. NIEUWS VAN GEMEENTE SÚDWEST-FRYSLÂN

SPORT

22. JONGE SCHEIDSRECHTERS XANDER (22) EN MARKUS (23) KIJKEN UIT NAAR NIEUW VOETBALSEIZOEN

24. VOLLEYBALSTER FLEUR WIERMSMA UIT BOLSWARD DEBUTEERT IN EREDIVISIE BIJ VC SNEEK

CULTUUR & UITGAAN

32. 'DE TOCHT', EEN MUSICALSPEKTAKEL DAT ZIJN TWEEDE NIET KENT
36. UITGAANSAGENDA WATERLAND VAN FRIESLAND

KIJK VOOR HET LAATSTE NIEUWS OP:

WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

VOLG OOK OP SOCIAL MEDIA

34^e editie Septemberpop

WORKUM - Septemberpop 2023 in Workum belooft een onvergetelijke avond vol muziek en gezelligheid te worden. Op vrijdag 22 en zaterdag 23 september kun je genieten van een fantastische line-up op een prachtige locatie in het hartje van Workum.

Septemberpop is een jaarlijks terugkerend festival in Workum, traditiegetrouw in het weekend voor de feestweek, en zal dit jaar voor de 34e keer worden georganiseerd. In dit weekend geven de twee feesttenten en de gezellige parasolbar het evenemententerrein De Stedspôle weer een prachtige sfeerbeleving. Een feest met alleen maar gezellige mensen. Dit jaar zijn er optredens van onder andere Mooi Wark, Marco Schuitemaker, Stef Ekkel, Melrose, Tribute to Rolling Stones en Status Quo, DJ All Tha Fokk, De Suskes en Folgas. Beide avonden beginnen om acht uur en eindigen om één uur.

Hekkelen in Súdwest-Fryslân

SWF - De gemeente is de sloten en vijvers weer aan het hekkelen. Dat is belangrijk, want alleen zo kunnen we water namelijk goed aan- en afvoeren. Extra belangrijk in tijden van droogte of extreem veel regen. De gemeente verdeelt het hekkelwerk over verschillende aannemers.

“Ben je deels eigenaar van een bermsloot? Dan hebben we al afspraken gemaakt over het onderhoud. De aannemer neemt indien nodig contact met je op. Heb je een vijverpomp of ander voorwerp in het water? Haal dit dan weg totdat de vijver of sloot gehekkeld is”, aldus de gemeente Súdwest-Fryslân.

‘Dijkje zonder naam’ in Makkum is mooiste straatje van Súdwest

MAKKUM - De afgelopen maanden plaatsten we in dit blad een oproep voor ‘de mooiste straat van Súdwest-Fryslân’. Dit in het kader van het thema van de tweede editie van ‘T GALA, het grootste muziektheaterspektakel van SWF in Theater Sneek, op 7 en 8 oktober.

Uit de vele inzendingen koos de jury ‘een dijkje zonder naam’, ingezonden door Johann Schmid uit Makkum. Tijdens ‘T GALA van Súdwest-Fryslân 2023 in Theater Sneek zal er op een bestaande melodie een nieuw lied met deze straat als onderwerp ten gehore worden gebracht. Johann Schmid: “In Súdwest-Fryslân zijn er nog steegjes en paden die geen naam hebben. Direct aan het water en min of meer het verlengde van de Leugenbolle langs de twee houten banken loopt het mooiste verharde pad van Fryslân.”

Muurschildering van Joram Roukes in Workum

WORKUM - In het weekend van 8, 9 en 10 september bruist Workum van allerlei culturele activiteiten. Het is dan Monumentenweekend en tegelijkertijd vindt het UITfestival plaats als start van cultureel seizoen ‘23-’24. De organisatie van het UITfestival Workum heeft samen met Stichting ‘Een Brug Slaan - Voor culturele activiteiten in Súdwest Fryslân’ beeldend kunstenaar Joram Roukes uitgenodigd met een idee te komen voor een wand- of gevelschildering ergens in Workum.

Joram Roukes was direct enthousiast en kwam met het idee om op de gevel van het pand aan de Mariënacker te Workum, dat in gebruik is bij de GGZ, een muurschildering aan te brengen. Woningstichting Dynhus, eigenaar van het gebouw, was enthousiast en ook de huurder van het pand, de GGZ, verleende graag haar medewerking. Ook de bewoners in de buurt konden zich erin vinden. Op zaterdag 9 september wordt dit eerste ‘street art’ kunstwerk in Workum officieel ingewijd en geopend.

Stichting Sociaal Collectief organiseert uitjes voor mantelzorgers

BOLSWARD - Ook in dit najaar organiseert Stichting Sociaal Collectief weer leuke activiteiten en uitstapjes, speciaal voor alle mantelzorgers in Súdwest-Fryslân. De uitstapjes en activiteiten zijn gratis voor alle mantelzorgers die bij één van de Stipepunten in Súdwest-Fryslân staan ingeschreven.

Het volledige programma is te vinden op de website van het Stipepunt: www.stipepunt.nl/activiteiten-voor-mantelzorgers. Kijk of er wat leukers voor je tussen zit als je mantelzorger bent, of vertel het aan vrienden die mantelzorger zijn! En geef je op. Nog niet ingeschreven als mantelzorger bij Stichting Sociaal Collectief? Inschrijven kan eenvoudig via de website. Naast leuke uitjes kun je ook gebruik maken van andere diensten en ontvang je de mantelzorgpas en nieuwsbrief met tips en mooie verhalen.

Ook Wieki Schmid en zijn Trijntje vonden dit ‘dijkje zonder naam’ een ‘bjusterbaerlyk plakje’, volgens Johann. “Trijntje was een geboren en getogen Makkumse. Wieki Schmid werd na de Eerste Wereldoorlog als ondervoed jongetje van negen jaar samen met zijn zusje van zeven in Wenen op de trein gezet om in Makkum aan te sterken. En hij is daar gebleven.”

Enquête Geo-portaal ‘Slim zoeken in (geo)gegevens Súdwest-Fryslân’

SWF - De gemeente Súdwest-Fryslân is van plan om het huidige Geo-portaal te gaan vervangen voor een moderne variant. In dit nieuwe portaal zijn, net als in het huidige, gegevens gekoppeld met kaartjes en locaties. Zo biedt de gemeente informatie over belangrijke gegevens en ontwikkelingen, zoals onderhoud en strooiroutes. Ook kun je hier de locaties van bijvoorbeeld de gemeentelijke begraafplaatsen, hondentoiletten of sportlocaties bekijken.

Het doel van deze enquête is om meer inzicht te krijgen in hoe jij, als gebruiker van het Geo-portaal, data wil kunnen opzoeken en wat je daarvan vindt. Aan de hand van de resultaten zal de gemeente duidelijker in beeld hebben waaraan de zoekfuncties van het nieuwe systeem moeten voldoen. De vragenlijst in de enquête is anoniem. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer vijf minuten. Voor meer info: swf.frl/enquete-geo-portaal

De scholen zijn weer begonnen

SWF - De scholen zijn afgelopen maandag weer begonnen en dat betekent extra verkeersdrukke.

Voor al bij de scholen zelf is het extra druk tijdens het brengen en halen van de kinderen. Denk om de veiligheid, haast je onderweg niet en rij met een gepaste snelheid. Dankzij jou gaan de kinderen dan veiliger naar school!

Nijland gaat samenwerking aan met ING

NIJLAND - Per 1 augustus is een nieuw sponsorcontract tussen ING en VV Nijland ingegaan. VV Nijland is blij met het vertrouwen van ING om de komende drie jaar te werken aan de groei en de ontwikkeling van het amateurvoetbal. ING gaat in totaal 625 amateurvoetbalverenigingen sponsoren.

“Iedereen die dat wil, moet kunnen voetballen. Daarom blijft ING zich samen met de amateurvoetbalverenigingen onverminderd inzetten voor de ontwikkeling en groei van het amateurvoetbal, in het bijzonder het meiden- en vrouwenvoetbal”, zegt Steffen van Iersel, manager Sponsoring & Events bij ING. Voorzitter Jappie de Boer van VV Nijland: “We zijn ontzettend trots op de nieuwe samenwerking met ING, juist in deze tijd. Met behulp van de sponsoring door de bank kunnen wij meisjesvoetbal gaan stimuleren en investeren in inloopshirts voor de jeugd. We kijken uit naar een mooie samenwerking met ING in de komende jaren.”

Muziekvideo: Friese rapper Lil Pier in een cultisch ritueel bij Roode Klif

ROODE KLIF - Opkomend Friestalige hip-hop/rock artiest Lil Pier stelt zijn lichaam open in een cultisch ritueel bij de monumentale steen van het Roode Klif, om de geest van Grutte Pier in zijn lichaam te huizen, zo is te zien in zijn nieuwe muziekvideo die sinds 1 september op YouTube online is gegaan.

Het monument bij het Roode Klif aan de IJsselmeerkust is een herdenkingsplaats ter nagedachtenis aan de Friese overwinning van de Slag bij Warns in 1345, wat als gevolg had dat de Friezen nog zo’n 150 jaar hun zelfstandigheid konden bewaren.

Met zijn Friese teksten zet rapper Lil Pier zich in voor het behoud van creatieve vrijheid in de huidige tijd en ziet daarmee een overeenkomst tussen zijn eigen motief en het motief van Grutte Pier. Hij had een vermoeden dat de geest van Grutte Pier rond zou dwalen bij het Roode Klif, de locatie die symbool staat voor de vrijheid van de Friezen. Lil Pier is live te zien op zaterdag 9 september tijdens het UITFestival in het Julianapark in Bolsward.

Berging Lancaster ED603 op het IJsselmeer

KORNWERDERZAND / BREEZAND-DIJK – Defensie is afgelopen maandag op het IJsselmeer begonnen met de berging van de Britse Lancaster ED603, een bommenwerper die in de Tweede Wereldoorlog door een Duits jachtvliegtuig werd neergehaald. In het wrak van het toestel bevinden zich mogelijk nog de stoffelijke resten van drie vermiste bemanningsleden.

Bij de berging van het wrak werken diverse defensieonderdelen en een civiele aannemer samen. De luchtmacht zorgt voor de ruiming van wrakdelen en de landmacht stelt eventuele stoffelijke resten zeker. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie ontmantelt mogelijke munitie. De berging duurt ongeveer vijf weken, afhankelijk van de weersomstandigheden. Meer informatie over de berging vind je op www.geborgenvrledn.nl. Of kom naar de bezoekersdag op donderdag 14 september in Kornwerderzand. Meld je hiervoor gratis aan via de blauwe aanmeldingsbalk bovenin de website geborgenvrledn.nl.

Eelke’s vinger op de zere plek

Nachtmerjes

De regearing hat ús frege om it klimaat te rêden, want it blykt dat se dat net sels kinne. Dus smite we allegear sinnepanielen op it dak, skaffe warmtepompen oan, pompe de waarmte út de grûn of de Hegemermar, ride elektryske auto’s, ensafuorhinne. Want de measten fan ús bin goedwollende boargers en je moat de oerheid stypje yn de pear goede foarnimmens dy’t se ha.

Mar dan wurde we nitelich as dy oerheid te let is mei alderhanne dingen, sadat we ús oerstallige enerzjy net kwyt reitsje kinne. Yn guon plakken yn Nederlân moat we sels betelje om de enerzjy kwyt te wurden. De omkearde situaasje.

No kear ik de situaasje noch in kear om. Om de enerzjy dy’t fan it wynmûnepark op de Iselmar ôfkomt opheine te kinnen, moat der in heechspanningsstasjon yn Boalsert komme. Moai dat soks yn Boalsert kin, want de Iselmarkust moat we hoedzje; en sa’n stasjon is in mâl ding. Je soenen sizze: de mûnen op de Iselmar draaie omraak, de hiele simmer wie der wyn, dus begjin no gau te bouwen mei sa’n stasjon.

Nee, want der wie in buorman-boer en dy fynt it mar bedriggjend dat der allegear fan dy swiere kables yn ‘e grûn moatte wer’t ek noch stroom trochhinne giet. Dus dy boer gie oan’t de Ried van Steate ta om it tsjin te hâlden. En no sil ik it mar earlik sizze: tsien jier lyn hie dy man gelyk krigen. Mar no dus net mear. Dy rjochters ha allang in bryfke krigen dat de need fan de oerheid fierstente heech is om oan dit soarte fersiken te foldwaan.

Dus dy ûngerêste boer leit ynkoarten op bêd en hat dan lêst fan nachtmerjes fanwege al dy kables dy’t ûnder syn grûn troch in eigen libben libje. En de opwekte enerzjy fan de Iselmarwynmûnen is aanst goudgelokkich dat se yn dy kables propt wurde. Boer en oerheid ha beide gelyk.

Yn in perioade dat de oerheid graach wol dat in soad boeren minderje of ophâlde, hie it dochs folle better west en jou dy boer in húske earne yn de Wâlden of sa. Of koe dat net, om’t it in oare oerheid is?

Eelke Lok. Als journalist van Omrop Fryslân draait hij al veertig jaar mee en is hij met name bekend van zijn verslagen van het skûtsjesilen, maar je zou hem tekort doen door hem het stempel sportjournalist te geven, want Lok is allround. Door zijn originele nonsensense kijk op de wereld weet hij ogenschijnlijk ingewikkelde zaken vaak te relativieren en tot de essentie te herleiden. En dat is ook wat u in de columns van Eelke kunt verwachten.

De vinger op de zere plek....

CONNIE HARKEMA IS
'SLOW' KUNSTENAAR OP WIELEN

“We kochten een camper en sindsdien is het feest”

Connie Harkema verruilde drie jaar geleden haar galerie in Koudum voor een reizend bestaan, samen met haar man Rienk. Ze ontdekten namelijk 'slow living', vanuit hun camper. De rollende viervoeter bracht het stel al naar veel mooie Europese plekjes. Ook kwam Connie erachter dat ze onderweg prima haar schilderijen kon blijven maken, zij het wel in verkleinde uitgaven. Als kers op de taart schreef de beeldend woordkunstenaar twee boeken over de kleine en grote belevenissen onderweg.

E

en vrolijke en kleurrijke vrouw, zo kun je Connie Harkema het beste omschrijven. Ze vertelt honderduit, lacht graag en veel en op haar kleding prijken diverse schilderijen van eigen hand. Ze heeft ons uitgenodigd in haar twee ateliers: in haar huisje in Molkwerum en in haar camper, die even verderop staat.

CURSUS JOURNALISTIEK

Connie: “Hier in ons huisje zijn we zo'n vier maanden per jaar. De overige acht maanden is ons huis op wielen ons thuis. Eigenlijk hebben we dit huisje om mijn atelier heen gebouwd: geen bed en bank maar slaapbank, daar komen we al een heel eind mee.” In het knusse atelier kijken we onze ogen uit; Connie haar kunstwerken zijn niet in een paar woorden te omschrijven. Ze schildert onder andere op doek, op lampenkappen, op beelden en op glas. Maar daarover later meer, eerst willen we weten waar Connie opgroeide en hoe ze haar creatieve talenten ontdekte.

Connie: “Ik ben geboren in Schiedam, maar tot mijn zesde opgegroeid in Maassluis en daarna in Hekendorp bij Gouda, als enig kind. Mijn vader was verkoopleider in de elektronica, mijn moeder was huisvrouw. Als kind tekende ik al, daar had ik veel plezier in. Ik wilde óf Nederlands studeren, óf naar de School voor Journalistiek, maar voor beide studies werd ik helaas uitgeloot. Dus ben ik via de LOI een schriftelijke cursus journalistiek gaan doen.”

Op haar achttiende ontmoette ze Rienk Harkema. “Op dansles, heel romantisch”, zegt ze lachend. Rienk kwam uit Balk en was op z'n elfde naar Gouda verhuisd. “We hadden veel lol samen en trouwden jong, ik was nog maar 20 jaar; Rienk was 23. We betrokken eerst een flatje in Reeuwijk-Brug, later kochten we een vrijstaand huisje in het buurtschap Tempel, waar onze kinderen werden geboren.”

DRUK BESTAAN

“In die tijd begon ik met de journalistiek. Ik versloeg raadsvergaderingen en schreef allerhande artikelen voor het plaatselijke krantje en nam de kinderen vaak gewoon mee. Ze vonden het prachtig! Ook toen we naar Stolwijk verhuisden. Later schreef ik meer 'business to business' en voor het onderwijs, in diverse vak- tijdschriften plus cultuurmaatschappelijke artikelen.

De journalistiek bracht me overal en mijn werk was hierdoor zeer divers. Op een boekenbeurs kwam ik in contact met uitgeverij 'Ellessy', daar heb ik ook superfijn voor gewerkt. Ik redigeerde daar voor vaste schrijvers zoals Gerard Nanne, met wie ik later het boek 'Buitenspel' schreef. Tussendoor maakte ik ook boekjes voor 'Biblion'. Hierin beschreef ik verschillende thema's voor kinderen in het basisonderwijs en de brugklas van het voortgezet onderwijs, zoals 'De spijkerbroek', 'Tatoeages' en 'Piercings'. Diverse columns van mijn hand gaf ik uit in het boekje 'Harkefietjes', waar mijn zoontje de tekeningen bij maakte. Ook schreef ik 'Boerenbedrog', mijn eerste echte boek, een

“We voelden allebei dat het roer om moest”

thriller gebaseerd op 'Boer zoekt vrouw'. Dat boek liet nogal lang op zich wachten, want ik had een druk bestaan: de kinderen naar school, ballet-, zwem-, gym- en paardrijlessen, mijn werk en het huishouden.”

EEN EIGEN GALERIE

Immiddels woonde het gezin in Gouda en in 2007 zochten Connie en Rienk meer rust. Ze kochten een tweede huis, in Warns, Friesland. Warns werd in 2010 hun eerste huis, ze vertrokken definitief uit Zuid-Holland. Of nog niet helemaal definitief. “In 2012 stierf mijn moeder en een jaar later vertrok mijn vader naar een verzorgingstehuis”, vertelt Connie, “en woonden we ook een tijdje 'half en half' in hun huis in Hekendorp. Maar dat was het ook niet echt.

In 2017 kwam het gebouw van de Friesland Bank in Koudum te koop, een buitenkans voor ons. Een eigen galerie, dat was mijn droom! Rond 2016 was ik namelijk begonnen met het schrijven te combineren met tekenen en schilderen en fotografie, want mijn journalistieke werk werd minder. We wilden ook in de voormalige bank gaan wonen, dus verkochten we het huis in Warns, dat nog steeds in ons bezit was. In de galerie gaf ik onder andere schrijfcursussen in groepsverband. Het was een hele creatieve tijd, maar ook een heel drukke tijd. Werken en wonen in hetzelfde pand zorgden ervoor dat ik maar doorging. Er werd altijd maar een beroep op mij gedaan en Rienk en ik zagen elkaar heel weinig. De coronapandemie betekende het einde van de galerie, waarmee ik twee goede en heel leuke jaren had gedraaid. We voelden allebei dat het roer om moest. Maar hoe en wat?”

EIGEN DOUCHE EN TOILET

De voormalige bank werd weer te koop gezet en Connie en Rienk woonden kortstondig achtereenvolgens in Weidum en Sint Annaparochie. “En toen stuitten we op het huisje hier in Molkwerum”, zegt Connie. “We kochten een camper en sindsdien is het feest.”

Fotografie: Joan vd Brug

Harm Albronda

‘t Is zoals het is!

Harm Albronda is 79 jaar en geboren en getogen in Franeker. Na zijn werkzame leven van assistent tot lange tijd hoofd van verschillende bibliotheken, geniet hij al geruime tijd samen met zijn vrouw van zijn pensioen. Dat wil niet zeggen dat hij stil heeft gezeten, want hij heeft als vrijwilliger veel secretariaten op zich genomen. Na dit jaar rond hij ook het laatste secretariaat af: ‘Nu moet de jongere garde het overnemen.’ Juist tijdens vergaderingen kwam hij erachter dat zijn gehoor achteruitging. Bij de voorloper van Hoorzorg Friesland kreeg hij 6 jaar geleden zijn eerste hoortoestel.

‘Dat was geen succes, het stukje bleef in het oor zitten en het was erg pijnlijk. Toen heb ik ze maar in het nachtkastje gelegd. Na 5 jaar kreeg ik van Hoorzorg Friesland een oproep dat mijn hoortoestellen al zo oud waren en of ik niet een keer wilde langskomen. Toen ben ik bij Martin Dijkstra geweest. Hij heeft de zaak doorgemeten. Ik moest eerst naar de huisarts om mijn oren te

laten uitspuiten, daarna naar de KNO arts om mijn oren uit te laten zuigen en daar ben ik nog steeds onder behandeling voor een loopoor en de pijn aan mijn oren. Mijn gehoorgang is erg smal en het lijkt erop dat ik allergisch ben voor het materiaal van de oorstukjes.

Martin heeft aangepaste oorstukjes gemaakt en heeft ze zo klein mogelijk gemaakt. Hij is echt een vakman, denkt mee en probeert oplossingen te vinden. Hij geeft niet op. Nu draag ik thuis de hoortoestellen niet en als ik ergens naar toe ga doe ik ze in. Ik mag graag naar muziek luisteren en televisie kijken en dat is dan wel een probleem. Het laatste redmiddel is om de oorstukjes te verzilveren of te vergulden maar dat is een dure kwestie. Na de laatste aanpassing van mijn oorstukjes heb ik wel minder last van dan voorheen. We gaan dit eerst proberen en anders moet ik er maar mee dealen: ‘t is zoals het is.’

♥ Hoorzorg Friesland

Ockingahiem 14 . 8801 KT Franeker . 0517 744 041 . www.hoorzorgfriesland.nl . email@hoorzorgfriesland.nl

Simon Meijer

‘Nachtlenzen zijn voor mij de perfecte oplossing’

De 20 jarige Simon Meijer werkt als woonondersteuner in een verzorgingstehuis. In het najaar start hij met een nieuwe studie Commerciële Economie in Groningen. Al jaren draagt hij nachtlenzen en tot volle tevredenheid: “Ik had eerst zachte lenzen waarbij ik vaak aan het eind van de dag rode en geïrriteerde ogen had. Ik wilde liever geen bril omdat ik veel sportte. Ik wilde gewoon de vrijheid houden, zeker omdat ik vroeger aan freerunning deed. Als je flips doet of ergens vanaf springt, heb je alleen maar last van een bril. Mijn nichtje had al nachtlenzen en dat wilde ik ook proberen.

De OptiSjen

Oosterdijk 1 . 8601 BP Sneek . 0515 744 026 . www.optisjen.nl . email@optisjen.nl

Fotografie: Johan Brouwer

Bij De OptiSjen, toen nog aan de Rienck Bockemakade, hebben ze mij nachtlenzen aangemeten. Eerst gingen ze testen of nachtlenzen wel bij mij zouden passen. Je ogen worden ‘gelezen’ door bepaalde apparatuur en er werden ook foto’s gemaakt. Hierbij werd alles echt goed uitgelegd. Ze gaan er heel zorgvuldig mee om. De eerste tijd heb je ook regelmatig een controle om te zien wat de lens op je oog doet en of er geen schade ontstaat. Nu ga ik eens in het half jaar voor controle. Dan wordt de sterkte gemeten en bekijken ze hoe het oog eruit ziet. Ook kijken ze of de lens nog steeds perfect in het midden van je oog rust. Het gebeurt heel secuur en je wordt overal bij betrokken. Ze laten alles zien en leggen het uit. Het gaat toch om je ogen en dan wil je dat het goed is.

Nachtlenzen bevallen mij uitstekend. Ik doe ze ‘s nachts in en ik heb nergens last van. Ik word er ook niet wakker van. De volgende dag zie je gewoon de hele dag scherp zonder de lenzen. Zelfs als ik een feestje heb tot diep in de nacht en ergens blijf slapen zonder mijn nachtlenzen, kan ik de volgende dag nog scherp zien. Natuurlijk niet helemaal perfect meer, maar goed genoeg om nog te kunnen autorijden. Inmiddels ben ik een fanatiek skater en ook daarbij heb ik alle vrijheid. Nachtlenzen zijn voor mij de perfecte oplossing.”

→ *vervolg van pagina 7*

“**Het leven in de camper is té leuk om te settelen**”

Dat kunnen we met eigen ogen aanschouwen, want Connie neemt ons mee naar de camper, waar we via allerlei schattige dorpsstraatjes terechtkomen. Trots showt ze het huis op wielen, dat naast de kunststof plantjes en -bloemetjes niet alleen gezellig, maar ook vernuftig is. “Een eigen gescheiden douche en toilet,” somt Connie op, “een grote koelkast, een tv en een heerlijk ruim bed. Verkenden we tijdens de coronapandemie eerst nog allerlei Nederlandse plekken, inmiddels rijden we ook naar Zuid-Europa om daar de nodige tijd door te brengen.”

MEER DAN ALLEEN VORMGEVING

“Het reizen is in mijn kunstuitingen terug te zien”, gaat Connie verder. “Ik houd ervan markante gebouwen in de context van hun omgeving te plaatsen en die in mijn eigen stijl vorm te geven. De nadruk ligt op stilering, vormaspecten en de decoratieve kant. Door kleuren, vormen en golvende lijnen volgens een bepaalde ordening aan te brengen, wordt de aandacht naar het oppervlak getrokken. Maar mijn werk laat meer zien dan alleen vormgeving. Het is een bron van informatie die mogelijkheden schept om anders naar dingen als gebouwen en steden te kijken. Een aantal elementen gaat een andere interactie aan en vertelt een verhaal. Het resultaat is een bewegelijk totaalbeeld. Dit beeld complementeert, voegt iets toe en brengt mensen op een idee. Ik noem dit ‘Kunst in Beweging’. Dit komt bijvoorbeeld samen in het boekje met ‘Stadssonnetten’. Hierin heb ik bij mijn schilderijen gedichten gemaakt. Woorden zijn nog altijd de basis voor mijn beeldend werk. Daarom noem ik mijzelf het liefst ‘beeldend woordkunstenaar’. De grotere werken zagen jullie zonet in mijn atelier hangen, de kleinere lijstjes stel ik onderweg tentoon, hier in de camper.”

ALLERLEI WEERSOMSTANDIGHEDEN
Het leven in de camper is avontuurlijk, maar ook rustig. Connie schreef er twee boeken over: ‘Slow living, van huis naar camper’ en ‘Slow living, het behouden huis’. “We doen het echt kalm aan, rijden hooguit honderd kilometer per dag”, licht Connie toe. “We selecteren op camperplaatsen, waar we onder andere ons gebruikte water weg kunnen laten lopen. Allerlei weersomstandigheden hebben we inmiddels meegemaakt. Van kou naar mist en van hitte naar hevige

stormen. We fietsen en wandelen en staan soms op een camping, maar meestal vrij. Maar Rien en ik zijn niet altijd even actief, we zijn ook echte ‘nerds’ die veel achter de computer zitten. We vinden het heel leuk om andere ‘camperaars’ te ontmoeten, maar ook om in een dorpje tegenover een school of zo te gaan staan. Zo zijn we in Spanje en Portugal geweest en dat beviel ronduit geweldig! In principe staan we nooit onder de hittedgrens, we bespreken niets vooraf en zitten nergens aan vast. Dat is dus ‘slow living’ ten top.”

IEDERE DAG EEN ANDER UITZICHT

In haar reisboeken bundelt Connie Harkema korte, losse verhalen die gekoppeld zijn aan digitale fotoboeken. Verder wil ze Rien achterna die altijd al filmde. “Daar ben ik nu ook mee aan het oefenen. Een beetje documentaire-achtige filmpjes maken, waarbij ik de achtergronden van de diverse plaatsjes die we aandoen naar voren laat komen. Zo fijn om daar allebei mee bezig te zijn. Het reizen met de camper is mede hierdoor nog leuker dan we gedacht hadden. We hebben iedere dag een ander uitzicht en kunnen elk moment verder rijden.

Het vervelendste is dat je soms ver van je familie zit. Soms komt onze dochter weleens over. En een camper rijdt minder snel dan een auto, maar dat nemen we maar voor lief. Of we ooit nog weer eens gaan settelen? Af en toe kriebelt het wel, we sluiten het niet uit. Maar voorlopig vinden we onszelf hiervoor nog te jong; het leven in de camper is té leuk om te settelen.”

NATUURLIJK OOK UW STALLING VOOR
DAKKOFFERS

NATUURLIJK OOK UW STALLING VOOR
VOUWWAGENS

NATUURLIJK OOK UW STALLING VOOR
MOTOREN

NATUURLIJK OOK UW STALLING VOOR
DAKTENTEN

WWW . STALLINGFRYSLAN . NL INFO @ STALLINGFRYSLAN . NL

Nieuws van jouw gemeente

Informatiekatern van de gemeente Súdwest-Fryslân | augustus 2023

NIEUWE STADSBEIAARDIER
VOOR MARTINIKERK

Bob van der Linde neemt stokje over van Dirk S. Donker

De Martinikerk heeft een nieuwe stadsbeiaardier. Bob van der Linde neemt het stokje over van Dirk S. Donker, die maar liefst zestig (!) jaar lang de functie van beiaardier heeft vervuld.

Bob van der Linde (1995) is stadsbeiaardier van Arnhem (de Eusebiustoren) en Groningen (de Martinitoren) en beiaardier van de Rijksuniversiteit Groningen (de Academietoren). Als organist en kerkmusicus is Van der Linde verbonden aan de Protestantse Gemeente Sneek. Hier is hij onder meer bespeler van het Schnitger/Van Dam orgel in de Grote- of Martinikerk. Ook geeft Van der Linde nog een orgelconcert op 28 augustus om 20.00 uur in de Martinikerk.

Veel enthousiasme
In september zal de eerste bespeling op vrijdag 22 september plaatsvinden. De toren komt namelijk half september uit de steigers na het verrichten van groot onderhoud. Ondanks zijn jonge leeftijd heeft Van der Linde al jarenlang ervaring als beiaardier. "Mijn eerste aanraking met het vak beiaardier was via mijn muziekdocent in Zwolle", zegt hij. "Dat was toen ik 14 jaar oud was. Ik ben nu 28 jaar, dus je kunt wel stellen dat ik al de helft van mijn leven hiermee bezig ben."

Start in september

Per 1 september treedt hij in dienst als stadsbeiaardier en speelt hij:
- in de zomertijd op vrijdag en zondag van 12.00-12.30 uur
- in de wintertijd op vrijdag van 12.00-12.30 uur
- gedurende het jaar flexibel op feest- en herdenkingsdagen, en speciale gelegenheden (4 en 5 mei, Koningsdag, start van de Sneekweek, Avondvierdaagse).

Van der Linde, geboren en getogen in Zwolle, woont nu drie jaar in Sneek. "Ik ben in 2020 organist van de Martinikerk geworden. Nu word ik dus ook de stadsbeiaardier. Een combinatie die heel vaak voorkomt. De combinatie om muziek te maken voor zowel de hele stad, als de kerk zelf, vind ik erg leuk. Ik heb daarom ook heel veel zin om in september te starten en van alles te organiseren."

Gratis menstruatieproducten

In Nederland heeft één op de tien vrouwen geen geld voor menstruatieproducten zoals maandverband of tampons. Dit zorgt ervoor dat (jonge) vrouwen zich niet altijd comfortabel voelen en soms niet naar werk of school gaan. De gemeente Súdwest-Fryslân werkt samen met het Armoedefonds om deze (jonge) vrouwen te helpen. Op verschillende plekken in de dorpen en steden kun je gratis menstruatieproducten halen.

Onder andere op onderstaande plekken kun je terecht voor gratis menstruatieproducten:

Arum

- de Deelwinkel, Sytzamaweg 46

Bolsward

- Cultuurhistorisch De Tiid, Jongemastraat 2
- Sociaal Collectief (afslag 18), Nanne Reijnsstraat 19A
- Sc Bolsward, Bolwerkplein 4

Koudum

- Buurktasje Ans Boxum, Hoofdstraat 46

Makkum

- Bibliotheek, Kerkstraat 14
- MFC Maggenheim, Klipperstraat 21A

Nijland

- Voedselbank, Tramstrjitte 22

Tjerkwerd

- Stichting Doarpshûs It Waltahûs, Kade 2

Sneek

- ROC Friese Poort, Harste 4-6
- ROC Friese Poort, Martiniplein 1
- Buurktasje Tinga, Monnikmolen 54
- ISK Hemdijk, Hemdijk 16
- Sociaal Collectief, Gonggrijpstraat 52
- Sociaal Collectief, Valkstraat 5
- Wijkvereniging Sperhem Tuindorp, Frederik Hendrikstraat 22
- Leger des Heils, Worp Tjaardastraat 336
- Gemeente Súdwest-Fryslân, Marktstraat 8
- Gemeente Súdwest-Fryslân, Oude Koemarkt 20

Warns

- Doarpshûs De Treffe, Himmelumerdyk 2C

Wommels

- Bibliotheek, Walperterwei 14

Het actuele overzicht vind je op de website van het Armoedefonds. Scan de QR-code en ga naar de website.

Uitgiftepunt worden? Meld je organisatie aan!

Scholen, sportclubs, deelwinkels, buurktastjes, dorpshuizen, wijkcentra, kerken en andere organisaties kunnen zich aanmelden om uitgiftepunt te worden. Aanmelden kan via actie@armoedefonds.nl.

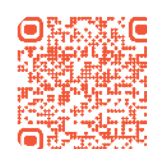
Meer weten? Kijk op de website van het Armoedefonds:
www.armoedefonds.nl

Uw verhuizing in vertrouwde handen!

HOEKSTRA
hoekstrasneek.nl/verhuizingen

Even voorstellen... Leer de raadsleden kennen

Weet jij wie er in de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân zitten? Iedere maand stellen twee raadsleden zich voor.

JOHAN FEENSTRA
Sneek, Partij van de Arbeid

Wat inspireert je om politiek actief te zijn?

Ik kan niet passief aan de zijlijn staan en ben daarom van jongs af aan maatschappelijk en politiek betrokken. Vooral de kloof tussen arm en rijk baart mij zorgen en ook het feit dat de groep 'werkende armen' in omvang toeneemt. 'De rijken worden rijker en de armen armer'. Door continu te blijven hameren op betaalbaar wonen, een goed minimuminkomen, toegankelijke zorg en uitkeringen, hoop ik een steentje bij te dragen aan een betere gemeente.

Als je één ding zou mogen veranderen in de gemeente, wat zou dat zijn?

Onze gemeente bestaat uit 6 steden en 83 andere kernen. Qua oppervlakte zijn wij de grootste gemeente van Nederland. Het is als volksvertegenwoordiger soms een hele toer om naast je werk precies te weten wat er speelt en leeft in een dorp of stad. Soms vraag ik mij wel eens af of wij niet een te grote gemeente zijn. Ik doe daarom graag een oproep aan alle inwoners: aarzel niet en neem contact met ons op zodra u ergens tegenaan loopt. De e-mailadressen staan op de website van de gemeente. Als raadslid zijn wij er voor u en niet andersom.

Wat is je favoriete plek in de gemeente?

Heel gewoon en heel 'tichtby' een terrasje op de Marktstraat in Sneek. Onder het genot van een biertje het gesprek aangaan met inwoners en luisteren naar wat mensen te vertellen hebben. Politiek ligt op straat.

LUUK ADEMA
Sneek, D66

Wat inspireert je om politiek actief te zijn?

Wat mij betreft is de politiek een plek waar je belangrijke keuzes mag en moet maken. Deze keuzes zijn altijd van invloed op inwoners of ondernemers in de directe omgeving. Daarom moeten wij als raadsleden weloverwogen keuzes maken. Dat is dan ook de reden dat ik mijzelf graag gemeentelijk wil inzetten. We wonen in een prachtige gemeente en die zou ik graag soms nog iets meer kleur willen geven.

Waarom heb je juist voor deze partij gekozen?

D66 is een partij waar iedereen erbij hoort. Een open partij met een kritisch oog naar de toekomst. Ik wil graag een gemeente creëren die klaar is voor de toekomst. D66 staat hiervoor en dat steun ik graag. Ook is D66 mijn partij omdat deze een open karakter heeft en dat vind ik erg belangrijk in de samenleving.

Als je één ding zou mogen veranderen in de gemeente, wat zou dat zijn?

Ik zou graag een kleurrijkere gemeente willen. Een gemeente waar echt iedereen erbij hoort en niemand wordt buitengesloten. Dit is een moeilijke opgave en er is een lange weg te gaan, maar er worden kleine stapjes gezet en daar wil ik op doorbouwen.

Wat is je favoriete plek in de gemeente?

Het centrum van Sneek. Toch de plek waar ik met veel plezier woon en werk.

Contact

Ga naar [sudwestfryslan.nl/onderwerp/gemeenteraad](https://www.sudwestfryslan.nl/onderwerp/gemeenteraad) voor de volledige interviews. Daar vind je alle raadsleden en hoe je contact met hen kunt opnemen. Ook is er informatie over de vergaderingen en hoe je kunt inspreken. Wil je eens een kijkje achter de schermen nemen bij de raad? Geef je dan op voor Gast van de Raad.

Kom langs bij SWF Tichtby

Heb jij een laag inkomen? Wij helpen je graag!

Of je nu ouder, ondernemer of met pensioen bent. Weet jij dat er bij de gemeente verschillende regelingen zijn om jou te ondersteunen? Misschien kun jij wel een vergoeding krijgen voor internet, een ID-kaart of sport- en zwemlessen.

Kijk op www.sudwestfryslan.nl/swftichtby voor meer informatie

Binnenkort bij jou in de buurt!

Makkum, MFC Maggenheim
ma 11 september | 13.30 - 16.00

Bolsward, De Tiid
di 12 september | 9.00 - 16.00

Makkum, MFC Maggenheim
di 12 september | 9.30 - 16.00

Makkum, MFC Maggenheim
wo 13 september | 9.30 - 16.00

Makkum, MFC Maggenheim
do 14 september | 9.30 - 12.00

Bolsward, De Tiid
ma 18 september | 13.30 - 16.00

Bolsward, De Tiid
di 19 september | 9.30 - 16.00

Bolsward, De Tiid
wo 20 september | 9.30 - 16.00

Bolsward, De Tiid
do 21 september | 9.30 - 12.00

Papierwinkel & Steunpunt UGS Sneek

Op andere dagen en tijdstippen kun je voor hulp ook terecht bij de Papierwinkel van Stichting Sociaal Collectief (www.stipepunt.nl/de-papierwinkel) en bij Steunpunt UGS Sneek (www.ugs-fryslan.nl)

“Iedereen moet kunnen sporten!”

DAPHNE VAN DEN BROEK

Zo luidt het motto van Daphne van den Broek uit Sneek. De voormalig Nederlands rolstoelbasketbalster was toe aan een nieuwe uitdaging. Ze kwam via een oud-teamgenoot in aanmerking met zit-wakeboarden. Dit smaakte naar meer! Maar de kosten voor een zit-wakeboard zijn hoog. Waar haalt ze dat geld vandaan?

In maart 2022 doet Daphne een aanvraag bij de gemeente Súdwest-Fryslân voor een zit-wakeboard. Deze aanvraag werd afgewezen. Daphne: "Ik dacht waarom mag je wel een sportrolstoel aanvragen en wordt de aanvraag voor een zit-wakeboard afgewezen? Sporten is toch voor iedereen?" Daphne komt

in actie en neemt contact op met de politieke partij Nieuw Sociaal. Ze spreekt in bij 'Ynwenners oan it wurd', kort daarna wordt er een motie ingediend én aangenomen. Ze kwam er achter dat veel meer mensen vonden dat er meer mogelijkheden moesten zijn voor mensen met een beperking. "Een enorme opluchting! En toen ging het allemaal in sneltreinvaart."

“Meer mogelijk dan je denkt”

Volgens Daphne is het aangepast sporten enorm gegroeid. Bij aangepast sporten wordt de sport of worden de omstandigheden zo aangepast dat mensen met een beperking ook die sport kunnen beoefenen. "Er is veel meer mogelijk dan mensen denken. Bijvoorbeeld zit-skiën, frame running, handbiken of zit-wakeboarden. Wat ik vooral belangrijk vind is dat iedereen de sport moet kunnen doen die hij of zij graag wil."

Sneller dan verwacht

Daar heeft Daphne veel tijd in gestoken. Ze voerde diverse gesprekken met de gemeente. "Ik dacht dit wordt een heel lang traject, maar wonder boven wonder ging het allemaal veel sneller dan verwacht. In oktober 2022 sprak ik in bij de gemeenteraad en in april 2023 was

er een nieuwe sporthulpmiddelensubsidie. En in juni 2023 stond mijn nieuwe wakeboard gewoon bij mij thuis."

“Genieten, iedere keer weer”

De vrijheid voelen op het water. De kick. De uitdaging. Daphne voelt zich niet beperkt op het water. "De gemeente heeft mij dit allemaal teruggegeven. Ik sport nu samen met valide sporters op de waterskibaan in Sneek. Ik bouw daarnaast ook weer een nieuwe sociale kring op. Genieten, elke keer weer."

Gratis proberen

Naast dat ze zelf nu enorm kan genieten van deze nieuwe uitdaging, gunt Daphne iedereen de mogelijkheid om te ontdekken wat hij/zij leuk vindt. Haar advies aan inwoners met een beperking: 'Probeer! Neem contact op met Uniek Sporten. Je kunt hier advies krijgen over sporthulpmiddelen en een hulpmiddel vier maanden gratis proberen. Ben je net als ik verknocht aan een sport, vraag dan je hulpmiddel aan. Heb je hulp nodig? Ik wil je helpen!'

Informatie subsidie sporthulpmiddelen

Deze subsidie ondersteunt inwoners met een lichamelijke beperking bij de aanschaf van een sporthulpmiddel zoals een sportrolstoel, een blade of een handbike. Inwoners kunnen maximaal 85% van het aanschafbedrag terug krijgen van de gemeente. De aanschaf zelf, het eigendom en onderhoud van het sporthulpmiddel is de verantwoordelijkheid van de aanvrager zelf. Wil je meer informatie? Scan dan de QR-code of neem contact met ons op via subsidie@sudwestfryslan.nl

Aan het werk zonder solliciteren; het kan bij Efko Beton

Werken op een locatie met het mooiste uitzicht van Friesland en aan de slag zonder een sollicitatiebrief te schrijven of een sollicitatiegesprek te doen. Het kan bij Efko Beton op bedrijventerrein Brêgefinne in Uitwellingerga. De energie-neutrale fabriek staat aan het Prinses Margrietkanaal: vandaar het mooie uitzicht. De nieuwe manier om mensen aan te nemen heet Open Hiring. En Efko Beton maakt, zoals de bedrijfsnaam al zegt, beton.

"Ons vak is zo geweldig", begint Ruud Riemersma het gesprek enthousiast. "Wij maken van zand, grind en cement het meest hightech beton van Nederland. Wat we vandaag maken, gaat honderd jaar mee. Als je wilt werken, technisch inzicht hebt én je houdt van mooie dingen maken, ben je bij ons aan het juiste adres."

Familiebedrijf

Ruud Riemersma heeft samen met zijn broer Ralf de leiding over het familiebedrijf, dat in 1965 werd opgericht. Efko (Erven Feenstra en Koenen) maakt circulair beton voor de grond-, weg- en waterbouw. De focus ligt op elementen boven de grond; zo komen de betonbanken bij station Sneek, de kademuren aan de Looxmagracht in Sneek en de betonbanken bij het strand van Makkum uit Uitwellingerga. Ook buiten de provincie is Efko actief; het bedrijf werkt voor grote infraprojecten en maakte bijvoorbeeld twaalfhonderd unieke elementen voor viaducten van de nieuwe snelweg A16 bij Rotterdam.

Geen sollicitatiebrief, geen cv, geen sollicitatiegesprek

Efko Beton heeft op dit moment vacatures voor zichtbeton-productiemedewerkers. Die kan Ruud op een reguliere manier invullen, maar hij is enthousiast over een nieuwe manier, het zogenaamde Open Hiring. Hierbij hoeft een werkzoekende geen sollicitatiebrief te schrijven, geen cv te maken en geen zenuwslopend sollicitatiegesprek te voeren.

Vaardigheden, karakter en potentie

Hoe het wel gaat, legt Ruud graag uit. "Wij plaatsen de vacature en wie aan de gestelde voorwaarden voldoet, kan reageren. De eerste persoon die zich meldt, nodigen wij uit voor een rondleiding op ons bedrijf. Daarna bieden we hem of haar de mogelijkheid om een dag mee te werken, zodat hij of zij kan inschatten hoe het bij ons bedrijf gaat. Eerder nam je iemand aan op basis van het cv, technische vaardigheden en diploma's. Met Open Hiring is er een verschuiving naar iemands vaardigheden, karakter en potentie om het vak te leren."

Begeleiding

Nieuwe werknemers kunnen in de praktijk laten zien wat ze kunnen. Bij veel bedrijven, ook bij Efko, zijn doorgroeimogelijkheden. Hierdoor ontstaat ruimte voor een ander om onderaan te beginnen en eventueel door te stromen, en zo komt de arbeidsmarkt in beweging. De persoon die via Open Hiring werk vindt, kan van de gemeente Súdwest-Fryslân een lifecoach krijgen die zorgt voor begeleiding in geval van geldzorgen, vervoersproblemen of kinderopvang indien daar behoefte aan is.

Laagdrempelig

"Voor uitkeringsgerechtigden, schoolverlaters, mensen zonder technische opleiding of mensen die door de zenuwen dichtklappen tijdens een sollicitatiegesprek, is dit een laagdrempelige manier om een baan te krijgen", vervolgt Ruud. "En voor bedrijven is het een laagdrempelige manier om voor praktijkgericht werk een nieuwe doelgroep aan te boren. Misschien overbodig om te zeggen, maar ook vrouwen zijn van harte welkom om te reageren. De afgelopen tien jaar is ons

Open Hiring

Ben je een maatschappelijk betrokken ondernemer? En benieuwd wat deze manier van werven jouw bedrijf kan brengen? Neem dan voor meer informatie over Open Hiring contact op met je accountmanager van de gemeente, scan de QR-code.

Zoek je een (andere) baan? Vind je het lastig om te solliciteren? Word je vaak afgewezen, maar voldoe je wel aan de vereisten? Zoek dan naar een bedrijf dat maatschappelijk betrokken is en vacatures heeft volgens de methode Open Hiring! Wil je meer informatie over deze manier van solliciteren? Scan de QR-code.

werk veel lichter geworden, want kranen en heftrucks doen het zware werk voor ons. Een vrouw zou zeker in de prefab betonindustrie kunnen werken."

Interne opleiding

Efko Beton is één van de eerste bedrijven in de gemeente SWF dat aan Open Hiring doet. De nieuwe zichtbeton-productiemedewerker wordt intern opgeleid. Dit doet het bedrijf vaker; zo is Age Jan omgeschoold van bakker naar mallenmaker. "Binnenkort start een jongen van zestien jaar een werk-leertraject via het ROC bij ons. En aan een 23-jarige jongeman bieden we vanuit een uitkering de kans om bij ons aan de slag te gaan en het vak te leren. Ik stel me zo voor dat Open Hiring op dezelfde manier gaat", besluit Ruud.

Meld je aan

Kun je in teamverband werken, spreek je Nederlands en ben je bereid je om te scholen, reageer dan op de vacature voor zichtbeton-productiemedewerker en voor je het weet ben je mooie dingen aan het maken in de fabriek van Efko Beton.

Voor meer informatie en aanmelden kijk op www.openhiring.nl/banen of www.efkobeton.nl/open-hiring

Met de BIGGREEN voorkom je kalkaanslag en geniet je van gefilterd drinkwater!

De Big Green is een simpele, maar effectieve manier van kalkpreventie waarbij mineralen zoals calcium en magnesium in het water blijven. Iets wat bij een traditionele ontharder niet het geval is. Hierdoor blijft de smaak van het gefilterde water gelijk terwijl de effectiviteit gelijk is aan een ontharder. De Big Green gebruikt geen zout, stroom of chemicaliën.

ZOUTVRIJE
KALKPREVENTIE
PLUS+

DE SIMPELE OPLOSSING TEGEN KALKAANSLAG

BIGGREEN
ZOUTVRIJE KALKPREVENTIE +

BIGGREEN VANAF
€ 765,-

www.big-green.nl
Info 0299-321188

Wil jij elke dag je bijdrage leveren aan het afscheid van iemand?

Word dan onze nieuwe Allround Medewerker/Rouwauto-Chauffeur en kom deel uitmaken van ons team. Samen zorgen wij dagelijks voor het afscheid van nabestaanden hun dierbaren.

Als **Allround Medewerker/Rouwauto-Chauffeur** van Uitvaartcentrum & Crematorium Sneek ben je ook nauw betrokken bij Uitvaartverzorging J.Æ. de Boer & Zn. Met 10 collega's zijn we een betrokken team en dragen we elk ons steentje bij aan het afscheid van een dierbare. Wil je weten wat de functie precies inhoudt? Kijk dan op www.crematoriumsneek.nl of op www.deboeruitvaart.nl voor een omschrijving van alle werkzaamheden die je als Allround Medewerker/Rouwauto-Chauffeur zoal doet.

Ben je enthousiast geworden over deze functie? Dan willen wij je graag leren kennen in een persoonlijk gesprek. Dan kun je gelijk kennis maken met je nieuwe werkomgeving en je nieuwe collega's. **Scan de QR code** en upload je brief en je CV. Je ontvangt dan een uitnodiging voor onze sollicitatie-avond.

UITVAARTCENTRUM
& CREMATORIUM
SNEEK

J.Æ. de Boer & Zn.
UITVAART

FRL zoekt jou!
Voor de bezorging van de weekbladen in:

**BOLSWARD
ARUM
Koudum
STAVOREN
WOMMELS
WORKUM**

PARTNERS IN BEZORGING & LOGISTIEK

Word bezorger bij FRL

FRL • bezorgers.frl • 058 233 49 70

scan mij

Ben jij starter op de woningmarkt?

Kom dan bij ons langs voor een gratis uitgebreid gesprek.

**HYPOTHEEK
ADVIES van
Jitske & Jeltsje**

Je vindt ons in:
Sneek & Bolsward

Meer weten?
Wij informeren je!

HYPOTHEEKCOACHES.NL

#FACETOFACE JURJEN DE BOER

fotografie JELLY MELLEMA

tekst RICHARD DE JONGE

NATUURMENS JURJEN DE BOER

"DAN GEEF IK ZE EEN TÚT OP 'E KOP EN ZEG IK: 'GAAT HEEN EN VERMENIGVULDIG U'"

Vissen... Uren kan Jurjen de Boer uit Lollum erover praten. Dat je goed moet letten op bepaalde dingen in de natuur, zoals duikende futen en meerkoeten. Als die aan het vissen zijn, zit er aas in de buurt. Maar ook aan de walkant goed kijken naar het type riet want het ene riet groeit op zachte klei en het andere op harde. Roofvissen houden van harde klei. Als er puin in het water ligt, zit er roofvis. Aasvisjes komen af op een uitstroom met beroering in het water en daar komen de roofvissen dan weer op af. En dat je in de winter meer in de stad zijn moet zijn. Daar is de temperatuur van het water iets hoger, dat vinden vissen prettiger.

Jurjen de Boer heeft zijn vistekjes in de omgeving van zijn woonplaats Lollum. "Ik hoef nooit ver weg, hier zit vis zat. Je moet ze alleen zoeken en vinden", weet hij. Hij vist op snoekbaars, snoek en baars. Op de ouderwetse manier. Dat wil zeggen met een dobber, aas en fireball. Vaak langs de kant van het water, maar ook vanuit zijn bootje. 'Driften' heet de techniek, waarbij je - liefst door een elektromotor voortgedreven - het aas door het water sleept. Beet, hij noemt het 'een tik op de hengel'. "Als ik heen een tik op de hengel heb en terug weer, dan blijf ik daar. Heb ik weer een nieuw plekje gevonden."

DIERENWINKEL

Vissen doet hij zijn hele leven al. Vroeger, toen zijn vader bij de Hollandia melkfabriek werkte, zat de jonge Jurjen aan de oude Makkumervaart bij een uitstoot te vissen. "We woonden vlakbij. Dan liepen we er heen met onze bamboehengels en haalden er de ene na de andere uit. We waren altijd buiten. Ik ben een natuurmens. Ik had graag bioloog willen worden. Dan naar Afrika of zo. Dat leek me prachtig. Maar dat is er niet van gekomen. Ik had een krantenwijk, wilde graag een brommer en hielp na schooltijd bij dierenwinkel Van der Veen in de winkel. Mooi om te doen." Later maakte hij de switch naar A.P. van der Feer om daar meteen na het behalen van zijn mavodiploma fulltime aan de slag te gaan. Hij werkt er nog steeds.

AQUARISTIEK

Een half jaar na zijn indiensttreding werd de winkel aan de Witherenstraat in Bolsward - niet groter dan een royale woonkamer - vervuld voor een veel grotere aan de Dijkstraat, de huidige locatie. "Ik heb veel cursussen gevolgd vooral op het gebied van aquaristiek (het houden of ook kweken van vissen, waterplanten in een glazen bak - red). Dat had wel mijn speciale aandacht. We hadden in Bolsward een bloeiende aquariumvereniging. Die heb ik nog mee helpen oprichten. Dan gingen we bij

mensen langs, aquariums keuren, advies geven, we hielden lezingen." Maar de aquariumwereld stortte in, de vereniging ging ter ziele. Jurjen: "Mensen hebben geen tijd meer voor dieren. Ze moeten drie keer per jaar op vakantie, oppas regelen. Dat is lastig. Dat zie je aan de asiels, die zitten vol."

EERLIJK ADVIES

Vissen, sportvissen moeten we eigenlijk zeggen, doe je niet voor de goede gesprekken. Vaak ben je in je uppie en gaat je mond alleen open bij verbazing. Dit in tegenstelling tot het werken in de winkel, een heel andere tak van sport. Jurjen: "Ik ga graag met mensen om. Je hoort altijd verhalen. Ze zijn ziek, hun beestje is ziek, er zijn familieleden die ze verliezen... Je bent bijna een sociaal iemand. Elke dag weer andere mensen. Die afwisseling, de omgang, dat vind ik fantastisch. En eerlijk advies geven. Niet een hengel van driehonderd euro aan iemand verkopen die alleen maar met brood vist. Vragen wat de klant wil. Zit je langs de kant? Vis je vanuit een boot? Vis je met brood, maden, aas of shads? Je moet de mensen aanvoelen.

En de mensen op de juiste weg helpen, natuurlijk, bij het houden van vogels, cavia's en konijnen. Je wilt niet weten hoeveel aquaria ik heb gebouwd en heb ingericht. Maar ook voliëres. Ik had op een gegeven moment vier grote aquaria in beheer van twee bij twee en een halve meter. Die stonden in bejaardenhuizen en scholen en ik deed het onderhoud ervan. Na m'n werk. Ik was nooit thuis. Als ik dan ging vissen, kwam ik tot rust. Ik heb het nooit als zwaar ervaren."

ZELF BAAS

Jurjen is inmiddels vijftig jaar in dienst bij A.P. van der Feer. Een halve eeuw bij dezelfde baas. "Geen baas, werkgever", verduidelijkt hij. "Ik ben zelf baas. Ik word helemaal vrij gelaten. Ik kan me herinneren dat Van der Feer een keer een opmerking maakte over de

honderdtwintig vogelbadhuisjes die ik had besteld. Dat leek hem wat veel. Ik vertelde dat ik ze met dozen tegelijk verkocht. Nooit heeft hij zich er weer mee bemoeid. Vertrouwen. Dan moet je het niet te gek doen, natuurlijk, met tien hengels van vijfduizend euro op voorraad." Nooit een misinkoop gedaan? "Eén keer", lacht hij. "Een vijver voor op het balkon, 175 euro. Niet één van verkocht."

OCHTENDSTOND

Bij het echtpaar De Boer begint de dag al om zes uur 's ochtends. Met de krantenwijk. Zijn vrouw Attie doet met de auto het buitengebied, Jurjen doet Lollum. "De zon die opkomt, ik zie reëen, jsvogels, uilen die over mijn hoofd scheren. Prachtig, zo 's morgens vroeg. Daar hebben veel mensen geen oog meer voor." Het echtpaar maakt ook muziek, bij twee korpsen, in Oosterend en in Lollum. Attie op bugel en Jurjen op bariton. Het gebeurt dat de twee op kerstavond of op Koningsdag serenades brengen in het dorp. En ze zijn met hun muziekkorps ook een keer wereldkampioen geworden op het Wereld Muziek Concours in Kerkrade en twee of drie keer tweede.

Ze hebben vier zoons. "En drie geweldige schoondochters", haast Attie zich te zeggen. "En acht kleinkinderen", voegt Jurjen toe.

ZWEMLIP

'Pluggen', 'fireballs' en 'shads', het zijn woorden die bij de sportvisserij horen. Voor de uitleg van deze woorden neemt Jurjen ons mee naar het hok achter zijn woning. Zelfgebouwd, net als de aanbouw waar we eerder zaten. Jurjen is een 'handige Harry'. Een bezig baasje ook. "Ik kan geen nee zeggen. Maar daar blijf je jong en fit bij", knipoogt hij.

In het hok van Jurjen wordt het ons al snel 'alle regenboogkleuren voor de ogen'; het wemelt van de hengels,

molens, dobbers, shads, fireballs en pluggen in alle denkbare varianten. Pluggen en shads zijn kunstaas, veelal van plastic en vaak voorzien van een 'zwemlip'. Door de weerstand van de zwemlip maakt een plug een beweging in het water die in veel gevallen onweerstaanbaar is voor (grote) roofvissen. Er zijn er ook met kogels erin, die dus geluid maken en zo de vissen moeten lokken. Fireballs tenslotte worden gebruikt voor het vissen met aas. "Je begint met een plug of een shad waar je de vorige dag succes mee had. Niks. Andere proberen. Ook niks. Net zo lang tot je de goede hebt. Je moet constant uitzoeken wat de vis wil hebben", legt Jurjen uit. Naast de honderden dobbers, shads, fireballs en pluggen, heeft hij meer dan twintig hengels en nog meer molens, waaronder een paar oude die geld waard zijn.

'TÚT OP 'E KOP'

"De natuur en de rust, daar kan ik enorm van genieten. En de tik op de hengel, de spanning daarvan. Ik heb wel eens uren geen leven gehad en dan in één keer bam, dan slaat de hengel je bijna uit de handen. Ik kon hem nog net pakken, dat is machtig. En wat komt er dan boven?" Aan de muren van het hok hangen foto's van zijn vangsten. "Dit is de grootste die ik heb gevangen: 1,17 meter, een snoek. Nou ja, ik heb ze groter gevangen, maar daar heb ik geen bewijs van. Dit was een hele strijd. Ik had hem aan de haak, hij schoot het riet in, vast als een huis. Ik kon hem er nooit meer weg krijgen. Alle hengels binnenboord gehaald, de peddel er bij. Daar had ik hem op geschoven, maar hij schoot er weer van af. Opnieuw beginnen. Ging hij met een rietpol aan de haal. Maar ik kon hem bij de boot krijgen. Ik heb het riet verwijderd tot ik alleen de lijn overhad. En zo heb ik hem uiteindelijk binnengehaald. En hem na het maken van de foto zijn vrijheid weer teruggegeven." Jurjen lacht. "Dat doe ik altijd. Dan geef ik ze een tút op 'e kop en zeg ik: 'Gaaf heen en vermenigvuldig u'."

VISSER.frl

BINNENKORT VERBOUWEN?

Bij Visser huurt u eenvoudig en snel een afvalcontainer!

Van afval naar grondstoffen en energie. Samen maken we de cirkel rond!

TIEN JAAR PRIMERA BOLSWARD

“Hoe meer je biedt, des te aantrekkelijker je wordt”

Niels Engelmoer kan zich tweede pinksterdag 2014 nog goed herinneren. Hij stond zijn Jacoline aan te moedigen die deelnam aan de Fietselfstedentocht, toen hij hoorde dat er pinstoring was in Bolsward. “Bij de finish bij de bloemen, in de tent, overal moest je contant betalen, maar de mensen hadden geen cash geld omdat je nergens kon pinnen.” Behalve bij Primera in Bolsward, want ING had geen storing. Niels snelde naar de winkel en deed een deur open. Het ging als een lopend vuurtje door de stad.

“Er stond een enorme rij mensen”, lacht Niels. “Ik ben gebeld door Omrop Fryslân en de Leeuwarder Courant, dat zorgde voor nog meer mensen. Het was een gekkenhuis. Ik heb op een gegeven moment besloten de winkel maar helemaal open te gooien. We hebben tot zeven uur 's avonds de benen onder ons gat vandaan gelopen. Ja, Jacoline ook, die stond in haar wielerkleren wenskaarten te verkopen.”

SERVICE

Het is nog relatief vroeg. Veel winkels in de stad zijn nog gesloten als het bij Primera aan de Nieuwmarkt in Bolsward al een in- en uitlopen van mensen is. Een jonge moeder met een kind die voor een pasfoto komt; een ondernemer die zijn post komt halen; een vrouw voor een wenskaart; een jongeman die zijn jas wil laten stomen. “We zijn om acht uur al open”, zegt Niels Engelmoer die samen met zijn vrouw Jacoline de zaak tien jaar geleden begon. “Tot half zeven. Als service voor mensen die de hele dag werken.”

Service, het is een belangrijk gegeven in de Bolswarder vestiging van Primera. De winkelketen, met vijfhonderdvijftig vestigingen in Nederland, was van oorsprong een tabakswinkel. Tegenwoordig zijn rookwaren en rokersbenodigdheden slechts een onderdeel van een veel groter geheel. Bij de winkel vind je een postkantoor; een ING-servicepunt; kun je terecht voor wenskaarten, tijdschriften, boeken, cadeaukaarten, gifts en souvenirs, en accessoires voor je mobiele telefoon. Je kunt er kleding laten stomen, een pasfoto laten maken, een bril kopen, te veel om op te noemen. “Daar zit natuurlijk wel een gedachte achter”, erkent Niels. “Hoe meer je biedt, des te aantrekkelijker je wordt.”

“Je moet goed personeel hebben; zó bedienen, dat iedere klant met een glimlach de deur uitgaat”

Aardig om te noemen is dat het sturen van wenskaarten niet alleen een aangelegenheid is voor ouderen. Niels: “Jonge mensen die hier tien jaar geleden kwamen, staan nu bij de wenskaarten. Met

den slechts een onderdeel van een veel groter geheel. Bij de winkel vind je een postkantoor; een ING-servicepunt; kun je terecht voor wenskaarten, tijdschriften, boeken, cadeaukaarten, gifts en souvenirs, en accessoires voor je mobiele telefoon. Je kunt er kleding laten stomen, een pasfoto laten maken, een bril kopen, te veel om op te noemen. “Daar zit natuurlijk wel een gedachte achter”, erkent Niels. “Hoe meer je biedt, des te aantrekkelijker je wordt.”

GROOTSTE POSTKANTOOR IN DE OMGEVING

Pakketpost heeft een enorme vlucht genomen en is niet meer weg te denken in de huidige maatschappij. Primera Bolsward is het grootste postkantoor in de omgeving. “Dat zorgt voor een grote loop, maar dan moet je het wel goed doen in de winkel”, neemt Jacoline het woord over. “Dan moet je goed personeel hebben; er zelf staan; zó bedienen dat iedere klant met een glimlach de deur uitgaat, maar ook snelheid. Vooral

de ontwikkelingen die er waren en zijn, had ik niet verwacht dat juist deze groep wenskaarten zou gaan versturen.”

DE BEURS

met pakketjes willen de mensen snel geholpen worden. Zeker de jongere generatie.” Daar heeft PostNL slim op ingespeeld met Scan & Go waar je met een voorgefrankeerd pakket of een barcode op je smartphone bij Primera zelf ter plekke je pakket kunt scannen en in de daarvoor bestemde container kan gooien.

een winkel zouden beginnen in Bolsward. Als trainer/adviseur in de detailhandel vulde Niels samen met de eigenaar de ruimte in van de oude Hema die achter de Etos was. Niels legt uit: “PostNL en ING wilden van de agentschappen af en apart van elkaar bij winkelformules in. Toen kwam Primera om de hoek. Dan zie je cijfers, ook van de beide diensten, en ik dacht: ‘Dan heb ik een leuke winkel met veel traffic en dat lijkt me leuker dan wat ik nu doe’. En dat is ook gebleken.” Uiteindelijk is de hele ruimte uitgegroeid tot wat nu gebouw De Beurs is.

OOK BEDRIJVEN VINDEN DE WEG NAAR PRIMERA

Zonder iets en iemand tekort te doen, kun je zeggen dat de Nieuwmarkt niet bepaald een A1 locatie is. Primera bewijst dat dit geen noodzaak is voor succes. Ook bedrijven vinden de weg naar Primera Bolsward. Jacoline: “Het is voorzichtig begonnen met cadeaukaarten en cadeautjes voor personeelsleden, maar de laatste jaren leveren we ook samengestelde pakketten en giften. Bedrijven komen hier voor een paar rollen postzegels maar ook voor vijfhonderd kerstpakketten. Er zijn bedrijven die een hele stapel wenskaarten voor hun personeel halen. Dat gebeurt steeds meer.”

UW
persoonlijke
makelaar

- ✓ VERKOOP VAN UW (T)HUIS
- ✓ AANKOOPBEGELEIDING
- ✓ VERHUURBEMIDDELING
- ✓ NIEUWBOUW

Een unieke chocolade-ervaring met eeuwenoude Ecuadoriaanse cacao

Cris Toala Olivares is niet alleen documentaire-journalist, fotograaf en storyteller; hij levert met eeuwenoude cacao uit Ecuador ook een bijzondere chocolade-ervaring. Niet alleen de pure en unieke smaakbeleving is iets wat zijn chocoladerepen onderscheidt; de eerlijke behandeling van de vrouwen op het land in Ecuador en de liefde voor kwaliteitsproducten is ook wat zijn 'Xocolate' zo speciaal maakt. Toala Olivares heeft met het herontdekte superfood een bijzondere serie chocoladerepen ontwikkeld die niet alleen je smaakpapillen verwennen, maar ook bijdragen aan een duurzame en gezonde levensstijl. Bovendien kan de pure cacao een medicinale werking hebben, volgens Cris. Hij wil daarom niets liever dan zijn verhaal vertellen en mensen inspireren.

Wanneer Cris Toala Olivares in de nazomer van 2022 een reis maakt door zijn geboorteland Ecuador, stuit hij op een zeer bijzondere boerderij. Op de Happy Fruit boerderij van Tanya Romero in Arenillas groeien de zaden van cacao-bomen die al 5500 jaar lang worden verbouwd. De pure cacao vertegenwoordigt slechts 1% van de wereldproductie en is niet te vergelijken met moderne varianten. Cris: "Het heeft medicinale eigenschappen, een romige smaak en is in tegenstelling tot veel pure chocolade niet bitter."

GEÏNSPIREERD DOOR DE FRIEZEN
Cris legt uit wat de cacao zo bijzonder maakt: "De ancestrale cacao komt van oorsprong uit de Amazone en werd vroeger gegeven aan de krij-

gers. Deze cacao raakt je ziel. Wanneer je het eet voel je euforie, je voelt je sterker en krijgt meer vertrouwen. Het stelt je in staat om je energie te kanaliseren. Voor mij is het puur goud."

Toala Olivares combineert de cacao met bijzondere ingrediënten. Zo bevat een van de repen chilipeper en passievrucht. "Samen met de pure cacao geeft dit een boost voor je mindset, dat zelfs als antidepressivum kan dienen." In een tweede reep combineert Cris de cacao met zeezout uit de Waddenzee en goudbessen, die net zoveel vitamines en mineralen bevatten als drie sinaasappels. De keuze voor zout uit de Waddenzee is niet toevallig. Cris, die sinds drie jaar in Koudum woont, maakte eerder een reportage over de schoonheid van de Waddenzee, waar hij zeven jaren aan besteedde. In die tijd raakte hij gecharmeerd van de nuchterheid en de passie van de Friezen, zoals voor het ambacht. Van hen leerde hij om respect te hebben voor een product en voor cultuur. Cris Toala Olivares "Sinds ik in Friesland woon is het me al vaak opgevallen hoe ingenieus Friezen zijn met hun werk. Dat moeten we koesteren en ondersteunen. Koop daarom lokaal. Wees bewust wat je

“Deze cacao raakt je ziel. Wanneer je het eet voel je euforie, je voelt je sterker en krijgt meer vertrouwen. Het stelt je in staat om je energie te kanaliseren. Voor mij is het puur goud.”

El Cafetín, Workum

El Cafetín aan de Merk 22 in Workum is een van de twee adressen in Friesland waar je de chocoladerepen van Cris Toala Olivares kunt kopen. Hector Horacio, die ook een mobiele espressobar heeft, kan zich volledig vinden in de ideeën van Toala Olivares. "Het is een uniek product. Wat ik zo prachtig vind aan deze chocolade is het bijzondere verhaal en de eerlijke beloning voor de mensen op het veld, maar ook het feit dat alles wordt teruggegeven aan de plek waar het vandaan komt. Wij gebruiken koffie uit hetzelfde gebied, dus we weten hoe moeilijk dat is. Dus als we ook maar iets kunnen doen om daar een bijdrage aan te leveren, dan doen we dat graag. Ik verkoop de Xocolate repen met veel liefde in onze koffiebar."

eet, wat je drinkt en wat je doet. 'If you eat your meal, eat as if it was your last meal.' Ik verkoop geen chocolade, ik breng verhalen. Dat doe ik door middel van chocolade, fotografie en storytelling. Zolang als ik leef wil ik mensen inspireren."

EXCLUSIEF, MET EEN EERLIJK VERHAAL

De chocolade van Toala Olivares vind je niet op elke hoek van de straat. Sterker nog: het is een schaars product en op slechts een aantal plaatsen in Friesland te koop. Daardoor is zijn chocola ook niet goedkoop. "De cacao komt van slechts één boerderij uit Ecuador, met twaalf hectare grond en daar moeten we het mee doen. Bovendien werken we met een formule waarbij iedereen eerlijk beloond wordt. De vrouwelijke boeren verdienen aan een reep nagenoeg evenveel als de winkel in Friesland die het verkoopt", legt Cris uit.

Per seizoen zijn er in Friesland zo'n 2000 repen te koop. Wanneer deze op zijn, zul je drie maanden moeten wachten tot de nieuwe oogst van de zeer exclusieve cacao. Voordeel is wel dat je lang met een reep doet. Waar je je bij een reep chocola uit de supermarkt moet inhouden om niet alles in een keer op te eten, heb je aan één blokje Xocolate al snel genoeg. Het is een voedzaam en een kwalitatief eerlijk product.

ERKENNING VOOR DUURZAAMHEID EN MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Cris heeft zijn internationale bedrijf voor vrouwen zes maanden geleden opgezet. En tot zijn grote verrassing zijn er, binnen enkele maanden nadat de eerste chocoladerepen in 2023 verkocht zijn, al drie indrukwekkende prijzen aan zijn product toegekend: twee prijzen voor de duurzame manier waarop het product gemaakt wordt en een prijs voor het Woman's Leadership Project. Zijn bedrijf krijgt hiermee de erkenning voor de maatschappelijke betrokkenheid en duur-

zaamheid, die hij nastreeft. "Met 10% van de opbrengst van de Xocolate repen ondersteunen we sociale, gezonde en duurzame projecten. Zo zetten we onder andere een kokosfabriek voor vrouwen op in Esmeraldas. Het is de bedoeling om in de toekomst een vierde reep te maken waarin we zuivere kokos verwerken die uit deze fabriek afkomstig is."

Omke Jan, Woudsend

Ook bij restaurant en herberg Omke Jan in Woudsend draait alles om smaken. Pure smaken, welteverstaan. Eigenaar Jan Bles werkt het liefste met kwalitatieve producten van een goede herkomst; een visie waar die van Toala Olivares perfect bij past. Jan Bles: "Cris was bij ons te gast en vertelde me over zijn chocolade. Ik was meteen enthousiast. Hij heeft een geweldige verhaal en ik vind het prachtig dat hij ergens in de jungle van Ecuador de oorsprong van cacao heeft gevonden. Ik ben er trots op dat wij dit oerproduct aan onze gasten mogen laten proeven." Na het diner kun je bij Omke Jan een 'chocolade pairing' bestellen. Je geniet dan van een Zuid-Amerikaanse koffie in combinatie met een stukje Xocolate van Cris Toala Olivares. Een gouden combinatie, volgens Jan Bles. "En voor een nog intensere smaakbeleving kun je er een glaasje 'Sjirurch' bij bestellen, de door de Weduwe Joustra gestookte en door Piter Wilkens bezongen speciale beerenburg." Over 'medicinale werking' gesproken...

XANDER EN MARKUS VERRUIDEN DE VOETBALSCHOENEN AL VROEG VOOR DE FLUIT

Jonge scheidsrechters kijken uit naar nieuw seizoen

Waar veel amateur-voetballers toeleven naar de start van de competitie, geldt dat ook voor twee jonge scheidsrechters uit Bolsward. Xander Luinenburg (22) en Markus Zijlstra (23) ontdekten al snel dat ze fluiten leuker vinden dan zelf voetballen. Ondanks hun jonge leeftijd staan ze hun mannetje.

“Het is echt heel leuk om een wedstrijd met 22 spelers, trainers en supporters in goede banen te leiden”, zegt Xander Luinenburg. Hij is daar naar eigen zeggen zo’n zes jaar geleden ingerold. “Ik ging eens vlaggen bij een team; later werd ik gevraagd of ik misschien ook eens wilde fluiten”, legt hij zijn eerste stappen als scheidsrechter uit.

PRAKTIJKGERICHTE OPLEIDING
Xander volgde de cursus tot verenigings-scheidsrechter van de KNVB (“Vier avonden theorie en interactie”) en merkte dat zijn enthousiasme groeide. Daarom ging hij ook voor de scheidsrechtersopleiding III, een cursus die de voetbalbond zelf omschrijft als “een praktijkgerichte opleiding waarbij de individuele ontwikkeling en jouw wedstrijdervaringen centraal staan.” Xander: “Daar leer je onder an-

dere hoe je met bepaalde situaties moet omgaan en hoe je moet lopen.” Met het behalen van dat certificaat mag hij als KNVB-scheidsrechter wedstrijden tot de tweede klasse fluiten.

BELADEN WEDSTRIJD
De partij die in zijn geheugen staat gegrift, was het treffen tussen CVVO en Waterpoort Boys, afgelopen maart in Lemmer. “Het was een harde wedstrijd,

maar wel fair”, benadrukt Xander. De spelers treffen wat hem betreft geen blaam, maar tussen de supporters van beide verenigingen ging het mis. Er werd met sneeuwballen gegooid en op een gegeven moment ging er zelfs vuurwerk van de ene kant van het veld naar de andere. “Dat was de druppel”, aldus Xander, die besloot de wedstrijd te staken. Een dapperre beslissing voor een scheidsrechter van 22 jaar, maar hij kreeg louter waardering

van de spelers en de staf. Van beide ploegen, welteverstaan. “Je hebt helemaal gelijk”, herhaalt hij een reactie van één van de dragende spelers van de bezoekers.

Ook vanuit de KNVB kwam bijval. De scheidsrechtercoördinator nam contact op om te horen welke indruk dit incident had gemaakt. Xander reproduceerde zijn handelen zelfverzekerd en vastberaden. Het vervolg van de wedstrijd floot hij om

STOPPEN MET VOETBAL
Markus kreeg de smaak meer en meer te pakken en de toenmalig doelman besloot de handschoenen aan de wilgen te hangen. “Op een gegeven moment kreeg ik een aanstelling op hetzelfde moment als een wedstrijd. En ik moest vaak bij twee teams keepen omdat we weinig keepers hadden binnen de vereniging. Dat werd wat te druk allemaal, dus toen ben ik gestopt met voetballen. Ik ben niet-splend lid van SC Bolsward geworden en ben vol voor de KNVB gegaan.” Markus wil op termijn wel door voor een niveau hoger – scheidsrechtersopleiding II – om in hogere klassen te mogen fluiten. “Maar het moet wel te combineren zijn met werk”, nuanceert hij.

Markus Zijlstra is in het dagelijks leven verpleegkundige in het MCL. Xander Luinenburg werkt als onderzoeksassistent bij Wageningen Bioveterinary Research. Zolang het kan, pakken ze maar al te graag ieder weekend de fluit weer op. “Het plezier is het belangrijkste”, noemt Markus zijn belangrijkste drijfveer. “De communicatie met spelers, een stukje leiderschap, het is een leuke uitdaging.”

praktische redenen niet. Xander: “Te rijden voor zo’n kort stukje fluiten.”

OEFENWEDSTRIJD SC HEERENVEEN
Gevraagd naar zijn mooiste ervaring tot dusver als scheidsrechter, komt Markus Zijlstra met een wedstrijd die hij vorig jaar floot. Dit duel ging tussen sc Heerenveen en de regioselectie Gaasterlân-Sleat. Dit is traditioneel de eerste oefenwedstrijd van

het seizoen van de betaald voetbal organisatie. “Daar heb ik niet lang over getwijfeld”, zegt Markus, terugkijkend op het moment dat hij het verzoek kreeg dit duel te leiden. “Dat was voor mij een van de meest bijzondere wedstrijden als scheidsrechter.”

Markus’ verhaal kent verder veel parallellen met dat van zijn generatiegenoot. Toen ze hem zo’n acht jaar geleden vroegen wat wedstrijdjess in de zaal te fluiten,

raakte hij al snel besmet met het scheidsrechtersvirus. “Ik was vijftien toen ik de cursus tot verenigingsscheidsrechter volgde”, gaat hij terug in de tijd. Ook Markus ging meteen door voor het volgende papiertje. Met succes. “In september 2016 floot ik voor het eerst een wedstrijd waar een begeleider vanuit de KNVB mee was: “ONS O15-2 tegen Akkrum”, weet hij nog goed. “Dat is altijd blijven hangen. Een bijzondere ervaring.”

TWIJFEL WEGNEMEN
Soms gaat er een kleine wenkbrauw omhoog bij staf of spelers als zo’n relatief jonge leidsman komt aanzetten. Hoe die twijfel weg te nemen? Markus: “Door jezelf goed te laten zien, bijvoorbeeld in de warming-up. Maar ook door de manier waarop je je voorstelt in een bestuurskamer, of hoe je met de aanvoerders praat.” Xander vult aan: “Je moet respect uitstralen.”

VAN LELYVELD
MAKELAARDIJ

VERKOPEN TAXEREN AANKOPEN

0515-521041 VANLELYVELDMAKELAARDIJ.NL

NVM

“Persoonlijke benadering en aandacht staan bij ons centraal”

Relatieproblemen?
Ik help jullie graag op weg.

Esther Bogaard
relatietherapeut

psychiatrie | psychotherapie | psychosociale therapie

Praktijk Bogaard

Van Giffenstraat 6 8601 EX Sneek Tel. 0515 418515
www.praktijkbogaard.nl • www.relatietherapie.frl

Esther en Pieter-Jan Bogaard

TEKST BROER FEENSTRA // BEELD BROER FEENSTRA EN PRIVÉ-COLLECTIE FLEUR WIERSMA

Volleybalster Fleur Wiersma uit Bolsward debuteert in Eredivisie bij VC Sneek

De volleybalsters van VC Sneek wonnen in mei dit jaar voor de elfde keer in de clubhistorie het landskampioenschap in de Eredivisie. In het aanstaande competitie seizoen wordt titelprolongatie het grote doel. Een nieuwe aanwinst in de selectie is de Bolswardse Fleur Wiersma. Na enkele enerverende studie- en sportjaren in de Verenigde Staten maakt de 23-jarige middenaanvalster haar debuut in de Eredivisie. “Ik heb er enorm veel zin in en zal me eerst moeten bewijzen. De concurrentie is groot.”

De strijd om de landstitel in de Eredivisie dames was in het voorbije seizoen ongekend spannend. Friso Sneek won uiteindelijk in een uitverkochte Sneker Sporthal de vijfde en beslissende wedstrijd tegen VV Utrecht. Trainer/coach Harry van den Brink vertrok en kreeg de Gelderlander Erik Reitsma als opvolger. Op zaterdag 7 oktober start het nieuwe competitie seizoen met een uitwedstrijd tegen Slidrecht en vier dagen later wacht in Sneek al het eerste duel in het Europese toernooi van de Challenge Cup tegen Praag. De eerste trainingen zitten er inmiddels op.

GEBOREN TALENT

Nieuw in de selectie van Sneek is de 1.85 meter lange middenaanvalster Fleur Wiersma uit Bolsward, die na een verblijf van vier jaar in New York terugkeerde naar Fryslân. “We hebben een leuke groep met veel kwaliteit. Ik voel me al helemaal opgenomen in het team”, vertelt ze. “De meeste speelsters kende ik al, want vorig jaar december heb ik in mijn kerstva-

kantie, toen ik even terug was uit The States, al eens met Sneek meegetraind. Het komend seizoen willen we samen een topprestatie neerzetten.”

Fleur werd als zesjarige lid van de volleybalclub in Bolsward en bleek een geboren talent te zijn. Op haar dertiende debuteerde ze al bij de senioren als speelster in het derde vrouwenteam dat op regionaal niveau uitkwam in de promotieklasse. “Ik herinner mij nog dat een van onze tegenstandsters, een volwassen vrouw, schamper zei: ‘Wat zie ik nou? Moeten

we tegen een meisje van dertien spelen? Dat wordt een makkie vandaag!’ Dat gaf ons team extra motivatie en we wonnen met overmacht”, glimlacht de Bolswardse. Zo’n drie jaar later werd Fleur Wiersma vaste speelster in het eerste vrouwen-team, dat destijds in de landelijke tweede divisie speelde.

TERUG NAAR HET MARNE COLLEGE

Daarna lonkte het avontuur. Fleur: “Ik wilde graag een universitaire studie gaan volgen in de Verenigde Staten, maar dat kostte zeker 80.000 dollar per jaar en dat geld had ik niet.” Via een andere volleybalster vernam Fleur dat wanneer je goed bent in een bepaalde sport en graag wilt studeren op een universiteit in de Verenigde Staten, je hiervoor een sportstudiebeurs kunt aanvragen. Een zogenoemd ‘sport scholarship’. “Afhankelijk van je sportniveau wordt je studie dan betaald door een Amerikaanse universiteit, inclusief woonruimte, sportlessen en eten. Alleen je vliegtuigticket naar en van The States moet je zelf betalen. Dat zag ik wel zitten en zo kwam ik in contact met

“Ik ben een doorzetter en ben daarnaast kritisch op mezelf”

“Mijn buitenlandse avontuur was een prachtige levenservaring die ik iedereen kan aanraden”

bemiddelingsbureau Global Sport and Study in Amsterdam dat sporters begeleidt bij het vinden en selecteren van de meest geschikte universiteit in Amerika.”

Fleur bleek echter niet de vereiste vooropleiding te hebben. “Ik had op het Marne College in Bolsward mijn vmbo-diploma GT (gemengde theoretische leerweg, red.) behaald en was daarna aan de kappersopleiding in Leeuwarden begonnen. Om de Amerika-trip te kunnen maken, moest ik een havo-diploma op zak hebben. Als zeventienjarige ben ik toen teruggegaan naar het Marne College en heb dat havo-papiertje in twee jaar gehaald. Ik was extra gemotiveerd om mijn Amerikaanse droom te kunnen verwezenlijken.”

SPORT SCHOLARSHIP IN NEW YORK

Op basis van videobeelden van wedstrijden die Fleur voor VC Bolsward speelde, toonde de volleybalcoach van de Long Island University in Brooklyn (New York) interesse in haar om zijn team te versterken. Via bemiddeling van Global Sport and Study kwam dit sport scholarship vervolgens rond. Op 7 augustus 2019 vertrok de Bolswardse naar de universiteit in Brooklyn die zo’n 20.000 studenten telt. “Op de universiteitscampus kreeg ik een woonruimte die ik moest delen met een Tsjechische en een Amerikaanse sport-studente”, vertelt ze. “Zes dagen per week kreeg ik drie á vier uur volleybal- en krachttraining en daarnaast volgde ik een business-studie.”

Met de volleybalcoach had Fleur geen goede klik. “Hij hanteerde een Spar-taans regime en was keihard voor zijn speelsters. Tot overmaat van ramp bleek mijn spelerspaspoort niet in orde te zijn, waardoor ik alleen maar mocht trainen en geen wedstrijden spelen”, kijkt ze terug. Nadat ze in december 2019 eindelijk speelrechtig was, lag de competitie stil vanwege

de kerstvakantie. Uit onvrede over haar coach besloot Fleur over te stappen naar een andere school en dat werd de Iona University in New Rochelle, vlakbij New York. “Ik tekende het contract in januari 2020 en direct daarna brak de coronapandemie uit en moest ik tot mijn frustratie terug naar Nederland.” Vijf maanden lang woonde Fleur noodgedwongen thuis bij haar ouders en volgde ze altijd - vanwege het tijdsverschil - ’s nachts online (via Zoom) haar colleges.

TWEEDUIZEND SNELTESTEN

In augustus was de Friezin weer welkom op de Amerikaanse universiteit. In september kon ze dan eindelijk haar lang verwachte competitiedebuut maken. “We moesten destijds telkens met een mondkapje op volleyballen en dat was best lastig. Daarnaast was een sneltest voor iedere wedstrijd en training verplicht. Ik heb in dat seizoen in totaal zeker tweeduizend van die testen moeten doen.”

Gelukkig kwamen Fleur haar volleybalkwaliteiten – mede door de intensieve trainingen - volop tot wasdom. Ze werd vaste basisspeelster en als middenaanvalster of als middendiagonaal ingezet. Haar team speelde op het hoogste Amerikaanse niveau in de East Coast-compe-

titie. Fleur beleefde drie mooie volleybalseizoenen in New Rochelle en droeg in het laatste jaar zelfs de aanvoerdersband. Afgelopen mei voltooide ze haar twee studies international business en marketing en kreeg ze onder het toezien oog van haar ouders, broer en zus haar bachelors degree volgens Amerikaans gebruik uitgereikt. Daarmee kwam er tot haar teleurstelling ook een einde aan haar verblijf in het land. “Ik had daar net een nieuw leven opgebouwd en mijn draai gevonden, en was dolgraag nog langer gebleven, maar kwam helaas niet in aanmerking voor een werkvisum of ‘green card.’”

OPNIEUW BEWIJZEN

Zo landde Fleur Wiersma in mei weer op Schiphol. Wat het volleybal betreft: de contacten met Friso Sneek, die haar er graag bij wilden hebben, liepen al een tijdje en de overgang kwam deze zomer definitief rond. Fleur: “Ik moet me in Sneek als volleybalster weer opnieuw laten zien. Dat geeft een bepaalde druk waar ik wel van houd. Iedereen begint blanco in de voorbereiding en krijgt een eerlijke kans. Garantie op een basisplaats heb je niet. Ik ben een doorzetter en geef altijd 110 procent en ben daarnaast kritisch op mezelf. Daarmee hoop ik ook bij Volleybalclub Sneek ver te komen.”

Ze zegt het fijn te vinden dat familie en vrienden straks weer op de tribune zitten om haar en het team aan te moedigen. “Dat heb ik enorm gemist in Amerika. Mijn buitenlandse avontuur was een prachtige levenservaring die ik iedereen kan aanraden. Ik heb een andere kijk op het leven gekregen en er ook mooie vriendschappen aan over gehouden. Een van mijn beste studievriendinnen is Spaans international in 3x3 Basketball en heeft nu een profcontract in Madrid gekregen. Ik ga haar daar zeker opzoeken. Zelf zou ik op den duur graag als volleybalster mijn brood in het buitenland willen verdienen, maar eerst is het nu zaak om te presteren bij Sneek.”

- 1STE PRIJS**
Verzilverde zweep
- PRIJS 2 EN 3**
Luxe voorwerpen
- DIVERSE PRIJZEN**
Bestgaand tuigpaard
Schoonste geheel

DONDERDAG 5 OKTOBER 2023

HANZERINGRIJDERIJ OP BOLLETONGERSDEI

OPGAVE

Voor 29 september 18.00 uur
mail naar hanzeringrijderij@gmail.com.
Voor alle combinaties met paard en wagen.

Gezocht: jeugdkampioen Fries dammen!

(Ervaring niet vereist)

Ga naar de website, leer het spel en doe mee!

Wij zoeken spelers die mee willen naar een internationaal toernooi* Fries dammen in Italië! Omdat we iedereen de kans willen geven om mee te doen, organiseren wij de komende tijd een reeks digitale lessen om dit uitdagende online denkspel onder de knie te krijgen. Wij zijn juist op zoek naar nieuwe talenten die het spel willen leren, dus geef je snel op! Wie weet vertrek jij binnenkort naar Italië om Nederland te vertegenwoordigen.

De online lessen kunnen van 18 september t/m 20 oktober worden gevolgd, zodat iedereen die graag mee wil doen een eerlijke kans heeft. Meer informatie vind je op friesdammen.nl.

* Maximum leeftijd voor deelname aan het toernooi in Italië is 16 jaar.

lidraughts.org/fd

TTS zoekt jou! MONTEUR

Voor de locaties: TTS Sneek, TSF Heerenveen, TTS Swifterbant

Interesseert techniek je en wil je je door ontwikkelen als monteur of technisch specialist, neem dan contact met ons op. Wij kunnen je een grote diversiteit aan verschillende soorten technische werkzaamheden bieden.

Werkzaamheden

- Nieuwe voertuigen volledig opbouwen
- Onderhoud en Apk Zware bedrijfswagens
- Constructiewerk

Wat hebben we jou te bieden?

- Prettige werksfeer en leuke collega's in een groeiende onderneming.
- Goed salaris
- Een keer eerder weg voor een voetbalwedstrijd of concert? Veel plezier.
- Ouderschapsverlof? Geniet ervan.
- Eerder weg om je kind van schoolreis te halen? Gaan we regelen.
- Opleiding of cursus volgen waardoor je nog beter kan worden in wat je doet? Graag.
- Fulltime of parttime? Alles is mogelijk.

Wij vertellen je graag meer over ons bedrijf!

Bel of app naar 06 31 50 81 62 of mail naar j.feenstra@ttsswifterbant.nl

TTS | TRUCK & TRAILER
SERVICE

Sneek / Heerenveen / Swifterbant

column

Zorgen om de zorg

'Samenwerken' was het codewoord in het plan dat de gemeente Súdwest-Fryslân anderhalf jaar geleden aan ons als zorgaanbieder presenteerde. Er moest op korte termijn iets met de Wmo gebeuren. De kosten voor huishoudelijke hulp en begeleiding waren en werden veel te hoog en daardoor in de toekomst onbetaalbaar.

Met name de huishoudelijke ondersteuning, wat toch een stukje luxe is in veel gevallen, moest anders gefinancierd worden. Duidelijkere doelen, kleinere indicaties en toch wat meer uit eigen portemonnee. Iedereen mocht onderaannemer worden maar uiteindelijk mocht maar een klein aantal blijven. Onzekerheid en frustratie volgde. Het Gebiedsteam dat jou als zorgaanbieder goed kende en wist waar je kwaliteiten lagen communiceerde niet meer rechtstreeks. De kleinschalige en persoonlijke aanpak verdween en je valt als 'kleintje' letterlijk buiten de boot. Jammer, heel jammer.

Als 'kleintje' kun je volgens mij juist heel veel toevoegen aan de grote partijen. Korte lijntjes en weinig wisseling zijn voor bepaalde doelgroepen juist heel fijn en werken prettiger. De toekomst zal leren of dit nieuwe systeem werkt. Voor mij is dit in elk geval niet de manier waarop ik als zorgaanbieder verder wil gaan. Dus ben ik per 1 augustus gestopt en sla een andere weg in waar ik wél weer energie van krijg.

Nynke

www.nynkehelpt.nl

Annie Kroes

'Annie bloeit op bij de receptie'

Sinds 1999 is Annie Kroes (46) werkzaam bij Empatec. Annie is geboren en getogen in Folsfare, een dorpje onder de rook van Sneek. Daar groeide zij op in een warm gezin met een oudere broer en jongere zus. Inmiddels heeft ze haar eigen huisje in het centrum van het dorp. En daar is ze ontzettend blij mee!

Na haar stage bij Empatec kon ze blijven. Eerst in het confectie atelier en later binnen het team van kantine en schoonmaak. Volgend jaar hoopt ze dan ook haar 25 jarig jubileum bij Empatec te vieren. Annie is, via Empatec, een aantal jaren gedetacheerd geweest als schoonmaakster in de recreatiesector in Sneek, Heeg en Woudsend. Een mooie tijd, maar het was in het zomerseizoen behoorlijk aanpoten. Sinds een aantal jaren zorgt ze er weer voor dat alles binnen Empatec schoon en netjes wordt gehouden.

Droomberoep

Annie droomt al jaren van een functie als gastvrouw. Vorig jaar meldde zij zich als vrijwilliger om tijdens de open dag van Empatec als gastvrouw de bezoekers te ontvangen. En dat deed ze ontzettend goed! Haar leidinggevende zag haar opbloeien en dit was dan ook de eerste stap naar haar verdere ontwikkeling.

Ontwikkeling

Samen met haar leidinggevende Jantina werd er een ontwikkeltraject opgestart. Dit was niet altijd even makkelijk voor Annie. Zij houdt van structuur en vaste patronen. Dan is het af en toe best lastig om hiervan af te moeten wijken. Annie leerde echter steeds beter om hier mee om te gaan en heeft dan ook grote stappen gezet.

Ambassadeur

Binnen Empatec is er een aantal jaar geleden een groep ambassadeurs opgericht. Deze groep bestaat uit een tiental collega's die o.a. rondleidingen binnen het bedrijf verzorgen. Annie wilde graag kijken of dit iets voor haar was en is een enthousiaste ambassadeur geworden!

Receptioniste

En toen kwam er, onverwachts, tijdelijk een plekje vrij bij de receptie van Empatec. Annie sprong graag bij, eerst alleen als gastvrouw, maar inmiddels handelt ze ook alle binnenkomende telefoontjes af en kan ze zich ook steeds beter redden met de computer. Ze werkt er dan ook met veel plezier als vaste invulkracht. Ze droomt er dan ook van om in de nabije toekomst volledig aan de slag te kunnen als gastvrouw/receptioniste. Binnen of wellicht buiten Empatec.

Trots

Haar leidinggevende is ontzettend trots op Annie: 'Ze bloeit helemaal op bij de receptie'. Annie kan dit alleen maar beamen en geeft aan 'Ik zit nu eindelijk lekker in mijn vel'.

empatec

www.empatec.nl

LEZERSREIZEN

groot bolsward-ijsselmeerkust

Nazomercruise Weerribben

19 september 2023

opstapplaats: Bolsward, Sneek, Heerenveen & Joure

VR

LEZERS
PRIJS
€ 95,-

Wilt u een heerlijk dagje ontspannen op het water en genieten van de mooie natuur die de Weerribben en Wieden te bieden hebben, ga dan met ons mee op nazomercruise. Terwijl u vanaf het water geniet van de prachtige natuur die aan u voorbij trekt wordt er een heerlijk warm- en koud buffet voor u klaargezet. U kunt lekker vertoeven aan boord en hoeft dus niet veel te lopen.

INIBEGREPEN

Reis per luxe touringcar
2x Koffie/thee met een specialiteit
4 uur durende rondvaart
Warm- en koud buffet

EXCLUSIEF

€3,50 Reserveringskosten per boeking

Midzomeravondcruise Alde Feanen - 20 september 2023

opstapplaats: Drachten

“De Princenhof” en “De Alde Feanen” bij Earnewâld behoren tot de mooiste ongerepte natuurgebieden van Nederland. Met zijn prachtige plassen en vaarten is het een uniek gebied om een rondvaart te maken. U maakt een schitterende vaartocht van 3,5 uur door het Nationaal Park “De Alde Feanen” en geniet aan boord van een 3-gangendiner. Nationaal Park De Alde Feanen, één van de pronkjuwelen van natuurbeschermingsorganisatie It Fryske Gea.

INBEGREPEN

Reis per luxe touringcar
Koffie/thee met gebak
Midzomeravondcruise
(3,5 uur – 17.00 tot 20.30 uur)
3-gangendiner aan boord

EXCLUSIEF

€3,50 Reserveringskosten per boeking

LEZERS
PRIJS
€ 79,-

Nationale Taptoe Rotterdam - 30 september 2023

opstapplaats: Drachten

LEZERS
PRIJS
€ 89,-

De Nationale Taptoe is al vele jaren één van de meest vooraanstaande militaire taptoe's in de wereld.

In een ruim twee uur durende show, met een diversiteit aan muziek, indrukwekkende lichtshows en spectaculaire effecten, treden naast vrijwel alle Nederlandse militaire orkesten, zang-, dansgroepen en diverse artiesten, ook speciale buitenlandse gasten op. Dit jaar zijn dat de Jordanian Armed Forces Band en The Royal Danish Life-guards Corps of Drums & Guard of Honour.

INBEGREPEN

Reis per luxe touringcar
Koffie/thee met cake op de heenreis
1e rang ticket Nationale Taptoe

EXCLUSIEF

€3,50 Reserveringskosten per boeking

Alle reizen zijn in samenwerking met Veenstra Reizen.
Kijk voor meer informatie en boeken op www.veenstrareizen.nl of bel 0511-541809

Patiënten aan het woord Zuurstoftherapie bij Antonius Hypercare

Zuurstof in hoge dosering zorgt onder andere voor wondgenezing en voor bestrijding van chronische infecties. Om deze dosering zuurstof toe te dienen is een hyperbare kamer nodig. Patiënten gaan in deze kamer zitten, waarna de druk wordt verhoogd naar 2,4 bar. Na het bereiken van die druk zet de patiënt een masker op om 100% zuurstof te ademen. Door de verhoogde druk wordt er veel zuurstof opgelost in het bloedplasma en door de bloedsomloop naar de niet-genezende wond of infectie vervoerd. Patiënten aan het woord over deze therapie bij Antonius Hypercare...

Een verdwaalde zakdoek

Gerard de Groot (73) heeft 23 jaar suikerziekte en kreeg in september 2022 een drukplekje aan een teen. Een verdwaalde zakdoek in zijn schoen had hij niet gevoeld bij het wandelen. Gerard ging naar zijn huisarts en deze regelde wondzorg en een afspraak bij een vaatchirurg. Dit was nodig want de teen werd zwart. Er was te weinig doorbloeding en Gerard werd gedotterd. De wond werd echter slechter, ook door een allergie voor antibiotica. Gerard werd met spoed opgeroepen en er werden twee tenen en omliggend weefsel weggehaald. De chirurg besloot nog een keer te dotteren en tot grote vreugde had Gerard 's avonds een warme voet.

Hij werd ontslagen uit het ziekenhuis en verwezen voor hyperbare zuurstoftherapie in Sneek. Gerard de Groot: “Ik had er nog nooit van gehoord maar na de uitleg besloot ik om zuurstoftherapie aan te gaan.” Hij kreeg een intakegesprek met de arts van de hyperbare kamer, drs. Moradi en twee dagen later had Gerard zijn eerste sessie. “Na negen keer zagen we een verbetering!” Omdat de andere tenen al aangetast waren, zocht drs. Moradi opnieuw contact met de vaatchirurg. Er werd besloten om de tenen te verwijderen zodat verdere uitbreiding werd voorkomen. Ook kreeg Gerard een huidtransplantatie; huid uit zijn bovenbeen werd in de wond aan zijn voet gelegd. Daarna ging Gerard verder met de behandeling in de hyperbare kamer en na drie weken was de wond genezen.

“Dankzij de tweede dotterprocedure en de behandeling in de hyperbare kamer is verdere amputatie van het onderbeen voorkomen! Ook het contact met andere patiënten die ik heb

ontmoet in de kamer, heeft me goed gedaan. Het heeft me moed en hoop gegeven. De acht weken van reizen en behandelen is zeker de moeite waard geweest”, aldus Gerard.

Het parkeerkaartje bij de slagboom

Bij Bianca Jonker (48) werd in september 2020 borstkanker ontdekt. Na een half jaar chemobehandeling onderging Bianca een borst besparende operatie en een schildwachtklierprocedure. (Dit is om te kijken of er uitzaaiingen zijn). De uitslag was niet gunstig en Bianca onderging een tweede operatie. Bij deze operatie werd er meer borstweefsel weggehaald en ook alle lymfeklieren uit de oksel.

“Na deze operaties raakte mijn borst twee keer ontstoken en werd ik behandeld met antibiotica”, vertelt Bianca. “Daarna volgde een aantal weken bestraling. Het bindweefsel was beschadigd en ik had veel littekenweefsel; de huid was hard en pijnlijk. Daardoor was de beweging van mijn arm beperkt en lukte het mij niet goed om mijn linkerarm omhoog of opzij te bewegen. De chirurg van Tjongerschans gaf mij twee opties; pijnbehandeling of zuurstoftherapie in de hyperbare kamer.”

Bianca had nog nooit gehoord van zuurstoftherapie maar na de uitleg van de chirurg was de keuze snel ge-

maakt. “Dit was geen moeilijke keuze omdat er goede resultaten worden behaald met deze therapie en ook omdat de behandeling compleet werd vergoed door Interpolis. Gedurende tien weken ben ik naar Antonius Hypercare gegaan. Het was een intens traject maar ik zou het zo opnieuw doen! De sfeer op de afdeling was prettig en de tijd van de sessie beschouwde ik als tijd voor mezelf, ook omdat je even geen contact hebt met de buitenwereld. Dankzij zuurstoftherapie, gecombineerd met oedeemtherapie en sporten, kan ik mijn arm weer normaal gebruiken en kan ik het parkeerkaartje bij de slagboom weer makkelijk pakken!”

Hoge verwachtingen soms temperen

Patiënten die aangemeld worden voor zuurstoftherapie in de hyperbare kamer krijgen eerst een gesprek met een hyperbare geneeskundige arts. Ghasem Moradi is een van de artsen die beoordeelt of de aandoening van de patiënt geschikt is voor behandeling.

Moradi: “Van tevoren wordt de benodigde informatie over de patiënt verzameld zodat ik al een beeld kan vormen van het reeds afgelegde traject. Daarna volgt een uitgebreid gesprek en lichamelijk onderzoek. De patiënt krijgt direct te horen of er een indicatie is voor zuurstoftherapie. Soms moet ik patiënten teleurstellen omdat niet alle diagnoses te behandelen zijn of niet vergoed worden door de zorgverzekering. Ook komen soms patiënten in een te laat stadium, waardoor behandeling niet meer zinvol is.” De samenwerking met de verwijzende specialisten is waardevol, volgens Moradi. “Zij zijn de spil in het doorverwijsproces en bepalen of de patiënt ook daadwerkelijk de kans krijgt op behandeling in de hyperbare kamer.”

Flaeijelfeest

45 jaar ouderwets gezellig!

30 september 2023
Oudehorne

10.00 uur: Boerenoptocht (gratis)
11.00 uur: Openluchtmuseum in bedrijf www.flaeijel.frl

KeukenAnders.nl

Renovatie & Reparatie

Keuken vernieuwen Duurzaam en verrassend!

Ik ben uw vakman in het vervangen van keukendeurtjes, aanrechtbladen, verlichting, inbouwapparaten, keukenkraan, scharnieren, lades en nog veel meer.

Waarom kiest u voor KeukenAnders.nl?

- Maatwerk
- Scherpe prijs
- Duurzaam

Wilt u weten wat ik voor u kan betekenen? Ik kom graag bij u langs voor een vrijblijvend advies en offerte!

Roland Abma
06 - 12 89 27 14 | info@keukenanders.nl | www.keukenanders.nl

2 Tenten
2 Podiums
1 Groot feest

SEPTEMBERPOP WORKUM

Vrijdag 22
Muziek vanaf 20:00

DE SUSKES
MARCO SCHUITMAKER
STEF EKKEL
Rolling Stones & Status Quo tribute
Dj Michel S 80's & 90's Party

Zaterdag 23
Muziek vanaf 20:00

MELROSE
FOLGAS
DJ ALL THA FOKK
FEEST DJ JERKE

Zaterdagavond toegang vanaf 16 jaar
ID kaart check
Online tickets www.septemberpop.nl

Dumping Day

in Bolsward

zaterdag 9 september
van 10 - 17 uur

Kom doldaas shoppen in Bolsward

Timetable vrijdag 22 sept

B.Z.B. Stage

Marco Schuitmaker 21:00 – 21:30
De Suskes 21:30 – 22:30
Stef Ekkel 22:45 – 23:15
De Suskes 23:15 – 00:30

Feest Stage

Dj Michel 20:00 – 20:45
Rolling Stones tribute 20:45 – 22:00
Dj Michel 22:00 – 23:00
Status Quo tribute 23:00 – 00:00
Dj Michel 00:00 – 01:00

Timetable zaterdag 23 sept

B.Z.B. Stage

Folgas 20:30 – 22:00
Mooiwerk 23:00 – 00:30

Feest Stage

Feest Dj Jerke 20:00 – 21:00
Melrose 21:00 – 22:00
Feest Dj Jerke 22:00 – 23:00
Melrose 23:00 – 00:00
Dj All Tha Fokk 00:00 – 01:00

Een duobaan in het ziekenhuis van Antonius die uniek is in het noorden

“Een kijkje nemen in elkaars keuken geeft andere inzichten”

De toenemende vraag aan zorg en een groeiend gebrek aan zorgpersoneel vraagt om innovatieve oplossingen. Tijdens de coronacrisis stuitte Antonius op een toevallige bevinding, toen bleek dat het inzetten van anesthesiemedewerkers op de Intensive Care positief uitpakte. Inmiddels hebben anesthesiemedewerkers Gerdien van der Veen en Jetse Norel een opleiding tot IC-verpleegkundige afgerond en zijn daarom op zowel de operatiekamer als de IC inzetbaar. “Met deze duobaan zijn we vrij uniek in het noorden.”

Het feit dat twee zorgprofessionals uitwisselbaar zijn op de OK en de IC zorgt ervoor dat er veel kennis gedeeld kan worden tussen beide afdelingen, die daarbij ook makkelijker met elkaar in contact kunnen komen om informatie uit te wisselen. Daarnaast maakt de duofunctie het voor Antonius makkelijker om in te spelen op eventuele uitval op een afdeling. “Stel dat er op de IC een collega ziek is? Dan kun je gemakkelijk schuiven om dit op te vangen, om zo te voorkomen dat je zorg moet afzeggen”, legt Jetse uit. “Uiteindelijk is het de patiënt die het meeste baat heeft bij deze duobaan.”

Assisteren op de IC

Voor Jetse en Gerdien begon het ‘avontuur’ van een duobaan zoals gezegd tijdens de coronacrisis. “Er werd veel zorg stopgezet”, blikt Gerdien terug. “Op de OK werden alleen spoedoperaties gedaan en was er minder te doen, terwijl de IC door alle drukte handen tekortkwam. Dus werden wij gevraagd om op de IC te assisteren. Zo zijn we in contact gekomen met elkaar en we zijn nog steeds enthousiast. Er zijn nu een paar collega's die ook worden opgeleid voor deze functie.”

Interne opleiding

Nu is een duobaan niet nieuw in de zorg, weten Jetse en Gerdien. “Je ziet wel vaker een combinatie tussen bijvoorbeeld de Spoedeisende Hulp en de IC of de Hartbewaking en de IC, maar de combinatie tussen de OK en de IC bestond nog niet”, aldus Gerdien. “Om als anesthesiemedewerker aan de slag te gaan, hoef je geen verpleegkundige opleiding te doen. Maar dat betekent wel dat

je dus niet zomaar naar de IC kunt overstappen. Omdat Jetse en ik zijn opgeleid als verpleegkundige, kunnen we ook deze interne opleiding volgen en deze unieke duobaan gaan invullen.”

Invulling werk

De invulling van de duobaan is door Jetse en Gerdien zelf te bepalen. Zo draait Jetse na drie maanden op de OK een maand mee op de IC, terwijl Gerdien heeft gekozen voor twee maanden OK en een maand IC. “Het is qua rooster gemakkelijker om in maanden te plannen”, aldus Jetse. “Op de OK draai je meer vaste diensten van maandag tot en met vrijdag, met af en toe een nacht- of weekenddienst. Op de IC zijn je werktijden veel onregelmatiger. Dan is het wel lekker om eventjes in je ritme te komen en niet bijvoorbeeld maar een weekje mee te draaien.” Gerdien vult aan: “Ook voor de continuïteit op de afdeling is het goed.”

Leren van elkaar

Weliswaar uit nood geboren, maar Gerdien en Jetse zien het als een toevoeging van hun leven als zorgprofessional. “Het scheelt dat de beide afdelingen wel de nodige raakvlakken hebben”, aldus Jetse. “Natuurlijk draait het om zorg voor patiënten, maar je bent ook veel met techniek bezig zoals beademingsapparatuur. Op de OK doe je bijvoorbeeld meerdere intubaties per dag, op de IC is dat wat minder. Omdat het voor ons een handeling is die veel vaker voorkomt, zijn we er vaker in en kunnen we daar gemakkelijker helpen. Zoals wij op andere gebieden weer dingen leerden van IC-personeel.”

Wat doet een anesthesiemedewerker?

De taken van een anesthesiemedewerker zijn zowel technisch als sociaal. Het bewaken en begeleiden van de patiënt voor, tijdens en na een operatie. Een anesthesiemedewerker werkt hierbij nauw samen met de anesthesioloog, die de eindverantwoordelijke is voor de anesthesie (verdooving) en de taken. Voor de operatie wordt alle benodigde apparatuur gecontroleerd en wordt de anesthesioloog geassisteerd bij de verdooving van de patiënt. Het geruststellen van patiënten is daarbij ook een belangrijke taak.

“De patiënt heeft er uiteindelijk het meeste baat bij”

Positieve sfeer

Want naast de raakvlakken tussen IC en OK, zijn er ook verschillen. Gerdien: “Op de OK is de zorg normaal gesproken kortdurend en zien we soms wel acht patiënten per dag. Op een IC werk je met één of twee patiënten die langdurige zorg nodig hebben. Maar de kennis van beide afdelingen is goed op elkaar af te stemmen en het combineren van de functies anesthesiemedewerker en IC-verpleegkundige zie ik als verdieping in het vak. En nu merk je dat een kijkje in elkaars keuken juist andere inzichten geeft. Waarom doet iemand iets op deze manier? Kan ik ergens mee helpen? De sfeer die het heeft gecreëerd is positief. We versterken elkaar.”

Wat doet een IC-verpleegkundige?

Een IC-verpleegkundige op de Intensive Care verleent verpleegtechnisch hoogwaardige zorg aan patiënten in levensbedreigende situaties, waarbij de vitale functies worden bewaakt. Onder de vitale functies worden de belangrijkste functies in het lichaam verstaan die essentieel zijn voor behoud van het leven.

Momenteel hebben wij voor deze functie een vacature openstaan. Scan de QR-code voor meer informatie.

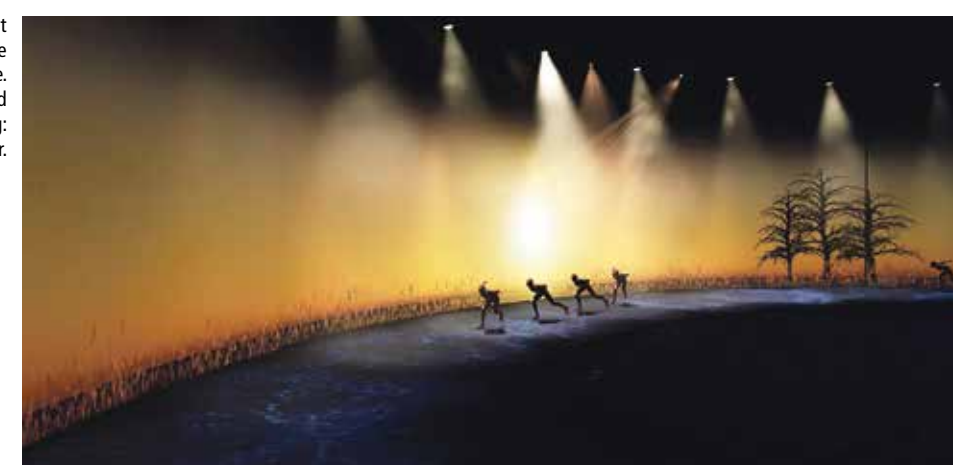

FOTO: RICHARD DE JONGE

FOTO: LUCAS KEMPER

BOVEN: Gehele cast van De Tocht tijdens de perspresentatie.
RECHTS: Scènebeeld uit de voorstelling: zonsopkomst Slotemeer.

“De magie van de Elfstedentocht willen we doorgeven aan de volgende generatie”

Lisette Bokma en Foppe van der Veen van het directieteam van Musical 'De Tocht': “De magie van de Elfstedentocht willen we doorgeven aan de volgende generatie, omdat het een stukje van ons is en moet blijven.”

‘De Tocht’, een musicalspektakel dat zijn tweede niet kent

Speciaal voor Musical ‘De Tocht’ is in Leeuwarden een immense theaterhal gebouwd: het Friso Theater, met een 360 graden draaiende ijsvloer, de nieuwste theatertechnieken, LED-schermen die veelal het decor vormen, meteorologische special effects en een toneelopening van maar liefst 34 meter. Het theater heeft 1.475 zitplaatsen. Musical ‘De Tocht’ vertelt het verhaal van vijf vrienden die de Elfstedentocht van 2023 schaatsen. Met een cast van dertig acteurs en actrices, waarvan het gros moest leren schaatsen, een live orkest en dertig figuranten per show. ‘De Tocht’ in het Friso Theater wordt ongekend en uniek in Europa.

Exclusief voor dit Groot-magazine togen wij op een maandagmorgen in augustus naar Leeuwarden om met Foppe van der Veen en Lisette Bokma te praten over de Elfstedentocht als musical in het theater. En over de echte Elfstedentocht, ‘de Tocht der Tochten’.

NEDERLANDSE IDENTITEIT

“Er is al jaren geen Elfstedentocht geweest en misschien gaat hij er ook wel nooit meer komen”, zegt Foppe van der Veen, die samen met Lisette Bokma, Madelène van Beuzekom en Hans Staal het productie- en directieteam van Musical ‘De Tocht’ vormt. “Dat de tocht niet doorgaat is elk jaar weer een collectieve teleurstelling. Mijn kinderen van vijf en tien hebben niets met de Elfstedentocht. Dan zeg je: ‘Dat komt nog wel’, maar het komt niet. De magie raakt bij ons vandaan. Over twintig, dertig jaar bestaat de Elfstedentocht niet meer. Als we dit níét doen, raken we een stukje Nederlandse identiteit kwijt. Je hebt het bij het koningshuis een beetje, bij het voetbal een beetje, bij Max Verstappen een beetje, maar voor

de rest zijn we redelijk individueel en bij elkaar weggeraakt, hier in Nederland. Maar met de Elfstedentocht pakken we allemaal een bezem en vegen we het ijs. Dan zijn we er met zijn allen voor elkaar. Dát gevoel, dat is voor ons de magie van de Elfstedentocht en die willen we doorgeven aan de volgende generatie, omdat het een stukje van ons is en moet blijven. Dat de kinderen van nu over twintig jaar zeggen: ‘Die Elfstedentocht is ook van mij’.”

VRIENDSCHAP ALS BASIS VOOR HET VERHAAL

Om ‘beslagen ten ijs te komen’ is er, voordat met het schrijven van het script werd begonnen, campagne gevoerd waarin Elfste-

“Als we dít níét doen, raken we een stukje Nederlandse identiteit kwijt”

dentochrijders werd gevraagd om hun verhaal in te sturen. Honderden brieven met de mooiste verhalen en de mooiste anekdotes waren het gevolg. Foppe van der Veen: “We kwamen er al vrij snel achter dat een wedstrijd zich niet leent voor een theaterstuk. Spannend, zeker. Maar daar ga je niet twee uren naar kijken. De wedstrijd speelt een rol, maar de voorstelling gaat over de toertocht. We volgen vijf vrienden in de toertocht want in al die verhalen die wij kregen zat één duidelijke lijn: vriendschap. Met mensen die je onderweg bent tegengekomen; met de mensen met wie je de tocht schaatst. Het gaat over saamhorigheid.”

TOTAALBELEVING

Elfstedentocht is veel meer dan één dag. Het begint al weken voor de dag zelf. Ijsmeesters en rayonhoofden komen bij elkaar, knelpunten worden besproken, weermannen- en vrouwen die voorspellingen doen, persconferenties, mensen die de tocht in het verleden gereden

hebben, van alles komt er voorbij. Foppe van der Veen: “We hebben een totaalervaring gecreëerd waarbij de voorstelling een onderdeel is. Er is een app waarin we de bezoeker informatie, berichten, podcasts en video’s kunnen sturen. Bezoekers van de voorstelling krijgen een maand van tevoren een eerste bericht in de app. Dat bericht gaat over het Woudagemaal. Als die aangaat, ‘zijn we los’, zo vertelt Wiebe Wieling voorzitter van de Koninklijke Vereniging De Friesche Elf Steden in de app.

Ook krijg je hier het weerbericht. Want ja, gaat het vriezen? Gaat het wel door? Er hangt een lagedrukgebied, er zit een

FOTO: LUCAS KEMPER

Opnames Radio De Tocht, met Erben Wennemars, Dione de Graaff en Wiebe Wieling

kans in. Je krijgt een podcast te horen waar we met een ijsmeester bij het ijs zijn die vertelt dat er vijf centimeter ligt en dat er nog wel wat moet gaan gebeuren;

FOTO: VINCENT SCHIPHORST

Samen’ maakt alles sterker

Musical ‘De Tocht’ vertelt het verhaal van vijf vrienden onder wie twee broers. Tijdens de laatste Elfstedentocht van 1997 maakten ze – toen te jong om deel te nemen - de afspraak om mee te doen als hij weer zou worden gehouden. In 2023 is dit het geval. Ze zijn teruggekomen, maar in meer dan 25 jaar is er veel gebeurd. De vriendschap is niet meer wat het was. Ruzie tussen de twee broers, er is van alles aan de hand. Maar ze zijn teruggekomen, want het is wél de Elfstedentocht. In de voorstelling leren we hoe hun levens gelopen zijn; lijnen waarin je je kunt herkennen als mens. We leren dat de Elfstedentocht eigenlijk een metafoor is voor het leven. Je weet van tevoren niet waar je aan begint. Je krijgt een heleboel tegenslag te verwerken, je moet elke meter zelf overbruggen, maar je komt er uiteindelijk achter dat je de finish haalt als je het samen doet. Onze vijf vrienden gaan ontdekken: ‘samen’ maakt alles sterker.

Ongekend in Fryslân

Half september zijn er tien try-outs van de (Nederlandstalige) Musical ‘De Tocht’; vanaf 1 oktober beginnen de voorstellingen. In eerste instantie tot 31 januari. Telkens zeven voorstellingen in vijf dagen van woensdag tot en met zondag. ‘De Tocht’ heeft, naast een vaste, ook een bewegende vloer, alleen is deze laatste van ijs. Maar liefst tien centimeter dik ijs omdat de vloer tijdens de voorstellingen losgekoppeld is van de vriesinstallatie. Voor de goede orde: de vloer draait niet constant maar alleen bij bepaalde scènes. Er ligt 2.000 m² ijs, het totale gewicht bedraagt 200 ton. Er zitten 450 meter wielen onder die dat bewegen mogelijk maken, in combinatie met twintig motoren. We zeiden het al eerder: ongekend.

in Dokkum ligt zes centimeter en bij Workum zijn er nog problemen, je krijgt een ijskaartje met alle diktes; er is een persconferentie opgenomen die we laten zien. Op die manier bouwen we toe naar de dag van de Elfstedentocht. Op de dag zelf kun je een radio-uitzending downloaden, gepresenteerd door Dione de Graaff, waarin zij zegt: ‘Het is vandaag.’ Zij praat met burgemeester Buma, met Erben Wennemars, Evert van Benthem en Henk Angenent, en heeft contact in de provincie. Er zakt ergens nog een auto door het ijs, er gebeurt van alles. Dan ben je aangekomen op de parkeerplaats bij de theaterhal, helemaal in de Elfstedensfeer, stap je naar binnen in de foyer, maar eigenlijk stap je het dorpsplein op waar de nacht voor de Elfstedentocht aan de gang is. Koek en zopie, warme worst, dweilorkest, sfeer. En als je na de voorstelling de zaal verlaat, is er in de foyer het feest rond de winnaar.”

JONGE CAST

Met dertig acteurs kun je rustig spreken van een grote cast. Een relatief jonge cast. Daarnaast zijn er dertig figuranten per show, in leeftijd variërend van 18 tot 83 jaar. Deze figuranten zijn geselecteerd uit vijfhonderd auditanten. Daar zijn er driehonderd van overgebleven. Aardig om te noemen is dat de meeste figuranten de tocht zelf ook hebben geschaatst. Dat geldt niet voor de cast. Sterker nog, de spelers hebben vorig jaar schaatsles gehad. “Er zaten er bij die konden echt, écht niet schaatsen en stonden achter zo’n duwdingetje”, vertelt Lisette Bokma. “Als je dat nú ziet is het heel geloofwaardig. Ze zijn vrij en dat is het belangrijkste, want als schaatsen je veel energie kost, kun je niet acteren.”

PROGRAMMA SEPTEMBER

TÜÖTTENZAAL

- Za. 16-09** **Pink Floyd Project**
The Wall 40 Years
(1979-2019) - reprise
- Do. 28-09** **Peter Pannekoek**
DNA - reprise Uitverkocht
- Za. 30-09** **De avond is ongemak**
Naar de bestseller
van Marieke Lucas Rijneveld

BOLWERKZAAL

- Za. 09-09** **Broken Brass**
Hard Hitting Brass Power Machine
- Vr. 15-09** **Golden Earring Undercover**
Dé Golden Earring Coverband
van Nederland
- Za. 16-09** **VOF De Kunst**
40 Jaar
- Vr. 22-09** **Gwen Stefani's Sessie**
- Za. 23-09** **BoneRipper** (23-09)
- Vr. 29-09** **STATIONTOSTATION**
Tribute To Bowie
- Za. 30-09** **Mario Goossens**
- **Drumpraat On Tour**
Bekend Van Triggerfinger En Sloper

NOORDERKERKZAAL

- Za. 23-09** **Ronald Snijders**
Een avond met mij
- Zo. 01-10** **Einder**
Op zoek naar de Einder
- Noorderkerkconcert

POPPodium BOLWERK

Eerste editie jongerenfestival REFRESH

Op vrijdag 27 oktober transformeert poppodium Het Bolwerk in Sneek tot een bruisend feestpaleis voor jongeren. Met een line-up waar je u tegen zegt, want met namen als Boef, Faske en All Tha Fokk belooft deze avond een onvergetelijke ervaring te worden.

BOEF

Sofiane Boussaadia, beter bekend als Boef, behoort tot een van de meest populaire rappers van Nederland. Met hits als Habiba en Problem scoorde hij grote successen. In 2015 maakte Boef indruk met zijn Zonamo sessie. In februari 2016 lanceerde hij zijn debuut EP 'Gewoon BOEF'. Naast zijn muzikale reis legt Boef zijn drukke leven vast via vlogs. Op YouTube verwierf hij binnen enkele maanden 350.000 abonnees, waarbij zijn vlogs keer op keer, meer dan 600.000 keer, werden bekeken.

FASKE

Faske, een artiest geïnspireerd door het paradoxale leven van een twintiger, treedt op de voorgrond. Zijn meest recente EP, 'Jij Belt Mij Alleen Wanneer Jij Dronken Bent', belicht de wereld van feestjes, opstapelende studieschulden en af en toe liefdesverdriet. De teksten worden gecombineerd met een mix van traditionele instrumenten, orgels en jaren 80 pop synths. Door deze thema's om te zetten naar popliedjes probeert Faske op een luchtige manier de soms zware onderwerpen te nuanceren en bespreekbaar te maken.

ALL THA FOKK

All Tha Fokk is niet zomaar een DJ; hij brengt het feest naar het publiek. Met zijn brede glimlach en liefde voor muziek is zijn aanwezigheid op het podium onmiskenbaar. Een vat vol energie dat hij vol enthousiasme overbrengt op de menigte. Deze veelzijdige DJ, MC en entertainer is altijd klaar voor een feestje en laat niemand stil staan tijdens zijn optredens. De stijl van All Tha Fokk is zowel energiek als verleidelijk, zonder grenzen aan genres. "Alles kan, alles mag" is het credo dat hij hoog houdt.

REFRESH FESTIVAL //
VR 27 OKTOBER // 20.00 UUR //
€ 20,- (VVK € 17,50) // HETBOLWERK.NL

Nieuw cursusseizoen kunstencentrum Atrium van start

De zomervakantie zit erop en dat betekent dat de verschillende lessen en cursussen van Kunstencentrum Atrium ook weer van start gaan. We blikken met Tom Dijkstra, hoofd kunsteducatie van Kunstencentrum Atrium, vooruit naar het nieuwe seizoen en naar het belang van cultuureducatie.

"Ik vind het jammer dat er een zomer tussen zit, want het liefst ga ik het hele jaar door", zegt Tom Dijkstra. "We blijven bezig om onszelf te blijven uitvinden. Zo zijn we aan het kijken hoe we nieuwe doelgroepen kunnen aanspreken en nieuwe cursisten naar het Atrium kunnen halen. Zo zijn we begonnen met aanbod voor overdag, zoeken we samenwerkingen met andere instellingen en zijn we nieuwe lessenvormen aan het ontwikkelen voor beginners of mensen die nog niet precies weten wat ze leuk vinden. Je hoeft bij ons niet meteen een instrument te kiezen waar je je leven lang aan vast zit. Je mag bij ons rondkijken,

uitproberen en uitzoeken wat het beste bij jou past."

CULTUUR IS OVERAL

"Cultuur is overal om ons heen. Zo'n hele zomer staat al bol van de cultuur.

Neem als voorbeeld de Sneekweek of een ander festival. Tijdens het nieuwe cursusseizoen ontdek en leer je van welke cultuur je allemaal kunt genieten. Je kunt namelijk extra genieten van cultuur als je weet waar je goed in bent en een eigen smaak hebt ontwikkeld." Dat is ook de rol die cultuureducatie kan en moet spelen, volgens Tom. "Je moet leren wat je leuk vindt en met ons aanbod kun je alle kanten uit. Mis je toch nog iets in ons aanbod? Geef het dan aan!"

HET IS NOG MOGELIJK OM JE IN TE SCHRIJVEN VOOR DIVERSE LESSEN OF CURSUSSEN VIA KUNSTENCENTRUMATRIUM.NL.

ZATERDAG 30 SEPTEMBER IN THEATER SNEEK: 'DE AVOND IS ONGEMAK', NAAR DE BESTSELLER VAN MARIEKE LUCAS REINEVELD

Het beklemmende verhaal van 'De avond is ongemak' (2018), het veelgeprezen debuut van Marieke Lucas Rijneveld, is dit jaar voor het eerst als theatervoorstelling te zien. De Engelse vertaling van de roman won in 2020 de gerenommeerde International Booker Prize. Met 270.000 verkochte exemplaren is het een van de best verkochte Nederlandse boeken ooit. De hoofdrollen in de theaterversie worden gespeeld door de tweeling Jip Smit en Imke Smit.

Het verhaal wordt verteld door de ogen van Jas (Jip Smit), de jongste zus uit een streng gereformeerd boerengezin. Het gezin wordt abrupt ontwricht door de onverwachte dood van hun zoon. Jas begint langzaam te ontsporen terwijl ze worstelt met schuldgevoelens. Ze voert in haar hoofd ontroerende dialogen met haar overleden broer, een rol vertolkt door Imke Smit. In de voorstelling raken fantasie en werkelijkheid verstrengeld. De theaterbewerking van dit schrijnende en verstikkende verhaal werd gecreëerd door Jibbe Willems (tekst) en Nina Spijkers (regie). De voorstelling verkent op een ontroerende wijze de meest uitdagende aspecten van het leven: dood, rouw en schuldgevoel.

TONEEL // ZA 30 SEPTEMBER // 20.15 UUR // € 28,- // THEATERSNEEK.NL // 0515-431400

MA. T/M ZA.

TIP
RONDELEIDING VAN BUREN
BOLSWARD
RONDELEIDING
Bezoek enige schapenvachtlooierij in Nederland met gratis videotour door pakhuis.
WWW.VANBURENBOLSWARD.NL

T/M ZA. 9 SEPTEMBER
TIID FAN LIBJEN
STAVOREN
THEATER
Tragikomisch en poëtisch verhaal van Teatergroep SULT.
WWW.TEATERGROEPSULT.NL

ZATERDAG 9 SEPTEMBER
UITFESTIVAL WVF
ZUIDWEST FRIESLAND
FESTIVAL
Feestelijke opening van het nieuwe culturele seizoen.
WWW.UITFESTIVALWVF.NL

SLOWTRIATLON WVF
MAKKUM
SPORTEVENEMENT
1/4 of 1/8 triatlon, maar dan slow.
WWW.SLOWTRIATHLON.NL

DBW GRACHTENCONCERT
SNEEK
MUZIEK

Semi klassieke openluchtconcert door DeBasic XL en solisten.
WWW.SNEEK.NL/GRACHTENCONCERT

OPEN MONUMENTENDAG
ZUIDWEST FRIESLAND
OPEN DAG
Monumenten zijn opengesteld i.c.m. verschillende activiteiten.
WWW.OPENMONUMENTENDAG.NL

MONUMENTEN, MUZIEK EN MEER
WOUDSEND
FESTIVAL
Vele activiteiten rondom Open Monumentendag, UITfestival en boerenmarkt.
WWW.WELKOMINWOUDSEND.NL

ZA. 9 EN ZO. 10 SEPTEMBER
KUNST IN WORKUM
WORKUM
EVENEMENT
Cultureel weekend met kunstroute, Open Monumentendag en UITfestival.
WWW.WORKUM.NL

WATERLAND

VAN FRIESLAND

ZONDAG 10 SEPTEMBER
SLOEPLEVEN
LANGWEER
WATERSPORT
Presentatie van uitgebreide occasionvloot en nieuwe sloepen met hapje en drankje.
WWW.LANGWEERDERSLOEP.NL

ZONDAG 10 EN 24 SEPT
FLINKE FLEA MARKET
HEMELUM
MARKT
Schatzoeken tussen de spullen van een ander.
WWW.ITFLINKEBOSKJE.NL

ZATERDAG 16 SEPTEMBER
BADEENDENRACE
SNEEK
EVENEMENT
Badeendenrace in de gracht aan het Grootzand voor het goede doel: het nieuwe Odensehuis.
WWW.BADEENDENRACE-SNEEK.NL

SHANTYFESTIVAL
SNEEK
MUZIEK
Shantykoren brengen hun zeemansliederen ten gehore.
WWW.SNEEK.NL

ZA. 16 T/M VR. 29 SEPT

TIP
XANDRA DUPPER
STAVOREN
EXPOSITIE
Grafisch werk, tekeningen, mixed media en textiel van Xandra Dupper.
WWW.XANDRADUPPER.NL

VR. 22 SEPT T/M ZA. 7 OKT

TIP
FLOED
LEMMER
MUZIEKTHEATER
Voorstelling in en om het Woudagemaal.
WWW.FLOED.NL

VR. 22 EN ZA. 23 SEPTEMBER
SEPTEMBERPOP
WORKUM
MUZIEK
Tweedaags muziekfestival met o.a. de Suskes, Mooi Wark en meer.
WWW.SEPTEMBERPOP.NL

VR. 22 EN ZA. 23 SEPTEMBER
HISTORISCHE REDDINGSBOTEN
LEMMER
OPEN DAG
Bekijk de historische reddingsboten in 't Dok.
WWW.HARTVANLEMMER.NL

ZATERDAG 23 SEPTEMBER
KEIHURO FESTIVAL
SNEEK
MUZIEK
Jaarlijks festival voor Friese acts van hardrock tot black metal.
WWW.HETBOLWERK.NL

RONALD SNIJOERS
SNEEK
CABARET
Z'n vijfde show met titel 'Een avond met mij'.
WWW.THEATERSNEEK.NL

ZONDAG 24 SEPTEMBER
ZERO WASTE MARKET
BOLSWARD
MARKT
Honderd meter aan 'pre loved' fashion voor dames, heren en kinderen.
FACEBOOK.COM/ZEROWASTEMARKTBOLSWARD

WOENSDAG 27 SEPTEMBER
VEEKEURINGSDAG
WORKUM
FOLKLORE
Deelnemende boeren presenteren hun beste vee op de Merk.
WWW.FRIESEPAARDENCONCOURSEN.NL

CONCOURS HIPPIQUE
WORKUM
SPORTEVENEMENT
Stratenconcours met aangespannen paarden op 't Sud.
WWW.FRIESEPAARDENCONCOURSEN.NL

DONDERDAG 28 SEPTEMBER
JOUSTER MERKE
JOURE
EVENEMENT
Jaarmarkt, agrarische schouw, paardenmarkt, kermis en gezelligheid.
WWW.JOURE.NL

VRIJDAG 29 SEPTEMBER
MUZIEK AAN DE LUTS
BALK
MUZIEK
Concert door Roelof van Luit en Broer de Witte op kistorgel en klavecimbel.
WWW.MUZIEKAANDELUTS.NL

ZATERDAG 30 SEPTEMBER
MUSEUMNACHT FRL
FRIESLAND
EVENEMENT
Musea openen na sluitingstijd hun deuren met extra activiteiten.
WWW.MUSEUMNACHT.FRL

BEURTSCHEPENDAG
HINDELOOPEN
EVENEMENT
Hylper Beurtschip na 100 jaar terug op de Sylroede met daaromheen feestelijke activiteiten.
WWW.BEURTSCHEPENDAG.NL

ZA. 30 SEPT EN ZO. 1 OKT
MYSTERIE VAN HET LEVEN
RIJS
THEATER
Locatietheater voor het hele gezin over wonderen van het leven en de verbinding met natuur.
WWW.INVISIBLELIGHT.NL

FRIESE HOEK RACE
LEMMER
SPORTEVENEMENT
Zeilwedstrijden van de IFKS en SKS vloot.
WWW.ZEVENWOLDEN.NL

ZONDAG 1 OKTOBER
V2 RAKETTEN
OUDEMIRDUM
LEZING
Door Fred Woltjer over de historie van de V2 raketten in Gaasterland.
WWW.NATIONAALLANDSCHAP.FRL

MAANDAG 2 OKTOBER
JOUSTERMERKE KOERSEN
JOURE
SPORTEVENEMENT
Paardenkoersen op grasbaan de Nutsbaan.
WWW.DRAFBAANJOURE.NL

DONDERDAG 5 OKTOBER
BOLLETONGERSDEI
BOLSWARD
EVENEMENT
Met allerlei activiteiten, zoals markt, kermis, muziek en ringrijderij.
WWW.BOLSWARD.NL

BELIBJE BELEVEN

UITFESTIVAL WVF

Het UITfestival WVF op zaterdag 9 september is, net als voorgaande jaren, de traditionele aftrap van het nieuwe culturele seizoen. Op deze dag laten culturele verenigingen en cultuurmakers uit Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren zien wat ze in huis hebben. Een groot aantal dorpen en steden in Waterland van Friesland staat dan bol van optredens, theater, exposities, workshops en marktkramen gevuld met cultuur. Het belooft een swingende dag te worden! Bekijk de website voor het complete programma.

WWW.UITFESTIVALWVF.NL

SUGGESTJE SUGGESTIE

VEEKEURING EN STRATENCONCOURS

Oude tijden herleven op woensdag 27 september in Workum. 's Ochtends showen de boeren op de Merk hun mooiste koeien tijdens de veekeuring. Publiek is van harte welkom om een kijkje te komen nemen. 's Middags vindt het Concours Hippique plaats in de hoofdstraat van Workum met een rijke variatie aan aangespannen paarden. Toeschouwers genieten van de (onder andere Friese) paarden, sjeezen en prachtige Friese kostuums. Dit bijzondere spektakel in de straten van Workum is een lust voor het oog.

WWW.WORKUM.NL

FOTO: CONNY KITSCHMANN

AFTRAP CULTUREEL SEIZOEN MET UITFESTIVAL WVF

BRUISS FESTIVAL

Op zondag 10 september staat de eerste editie van het gratis familiefestival BRUISS op de agenda. In het Burgemeester Rasterhoffpark in Sneek zijn op deze zondagmiddag alle ingrediënten voor een ontspannen festival voor jong en oud aanwezig. Geniet van live muziek van singer-songwriters, een bandje en vinyl dj. Heerlijke hapjes, drankjes, koffie en taart worden verzorgd door diverse foodtrucks. En kinderen worden vermaakt met allerlei kidsactiviteiten. Een bruisende festival met gangmakers voor alle leeftijden.

WWW.INSTAGRAM.COM/BRUISSFESTIVAL

BEURTSCHEPENDAG

Na 100 jaar keert het Hylper Beurtschip 'Dorp Grouw' terug naar de Sylroede. Ter ere hiervan wordt op zaterdag 30 september een Beurtschependag georganiseerd vol historische beurtschepen, een markt met oude ambachten en optredens van Aald Hielpen, Auke Wiebesz en Grietje Sprot. 's Middags zijn er activiteiten zoals zakslaan, anker tillen en fokhijzen. Ook is er muziek van zanger Kees van Zandwijk. 's Avonds wordt deze dag afgesloten met een optreden van de Makkumer Blues Brothers en DJ Hestum.

WWW.BEURTSCHEPENDAG.NL

FOTO: JENNY BOUMA

VEEKEURING IN WORKUM

OOK JOUW EVENEMENT HIER?

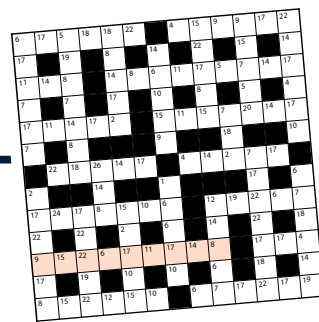
Plaats jouw evenement gratis in onze Uitagenda. Je kunt je evenement aanmelden op onze website.

WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA

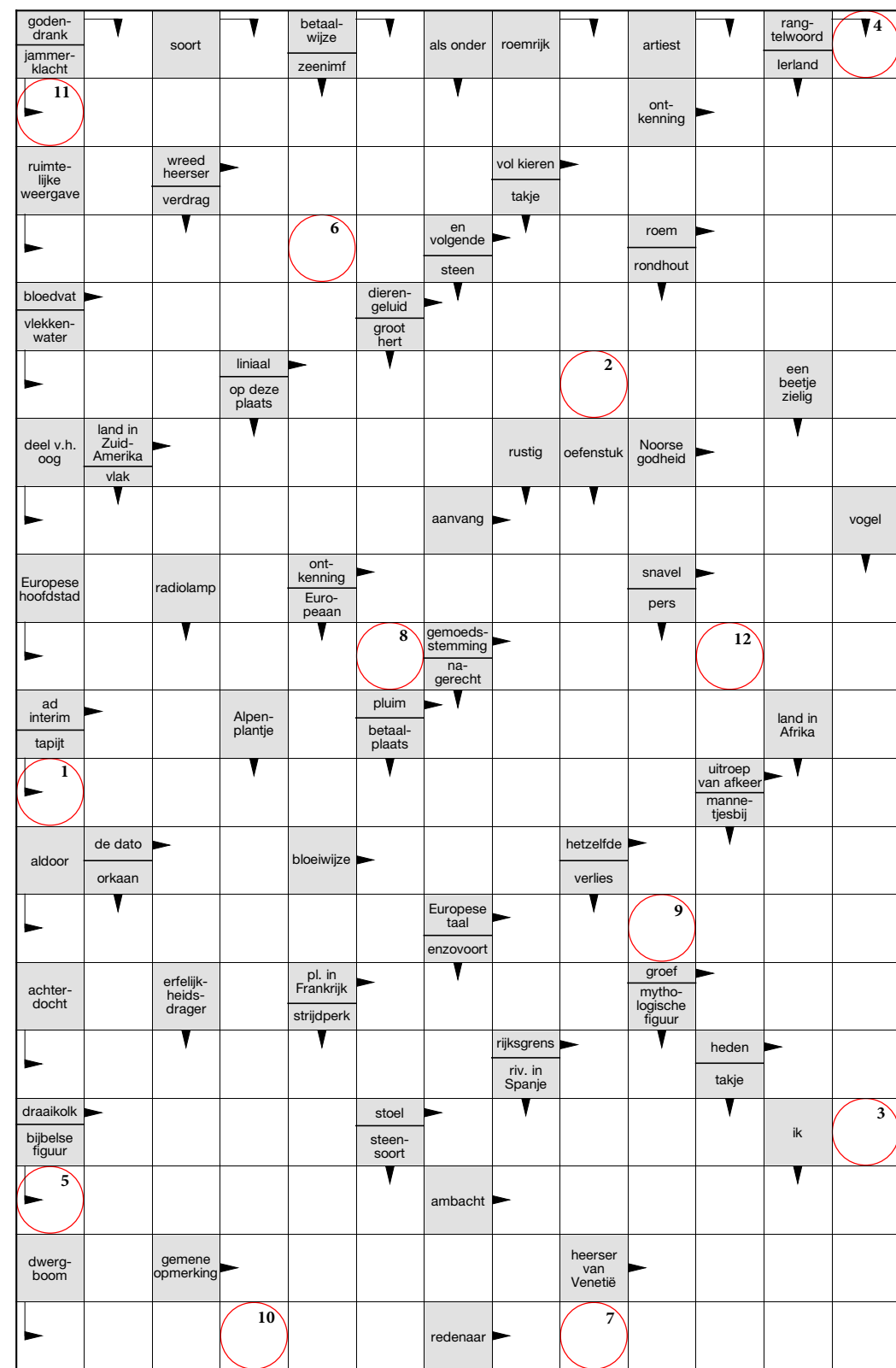
BEKIJK DE COMPLETE UITAGENDA OP: WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA

WWW.INVISIBLELIGHT.NL

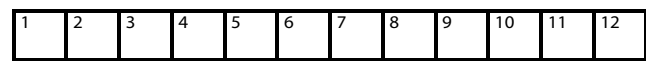

Puzzelpagina nr. 09

Puzzel en win! Iedere maand is er een leuk prijsje te winnen door uw oplossing via de e-mail of met traditionele post op te sturen. U kunt dit sturen naar: info@grootbolsward-ijsselemerkust.nl o.v.v. **PUZZELOPLOSSING NR 09-2023** - tot uiterlijk 27 september 2023. Wij wensen u veel puzzelplezier!

www.puzzelpro.nl

WINNAAR PUZZEL GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST 08-2023

J. Buma uit Schettens heeft de waardebon t.w.v. € 25,00 gewonnen. Deze waardebon is aangeboden door en te besteden bij Groencentrum Witmarsum.
OPLOSSING EDITIE 08-2023: **Zweedse puzzel:** MARSMANNETJE // **Cijferpuzzel:** KUNSTSCHILDER

COLOFON

GrootBolsward-Ijsselemerkust is een maandelijkse uitgave van Ying Media en wordt huis-aan-huis verspreid in Bolsward en alle dorpen en steden langs de Ijsselemerkust in een straal van ca. 10 km.

Oplage: 22.000 exemplaren.

UITGEVER
Ying Media BV
Zwarteweg 4, 8603 AA Sneek
Telefoon 0515 745005
E-mail info@yingmedia.nl

REDACTIETIPS?
info@grootbolsward-ijsselemerkust.nl

REDACTIE COÖRDINATOR
Gianna Posteraro

EINDREDACTIE
Henk de Vries

REDACTIE
Amanda de Vries, Eelke Lok, Richard de Jonge, Sonja Harkema, Yme Gietema en Broer Feenstra

VORMGEVING
Frans van Dam (bliidd.nl)

FOTOGRAFIE
Jelly Mellema

VERKOOP
Mieke Alferink, Ying Mellema, Marianne Bouwman, Geart Jorritsma, Henjo van der Klok

DRUK
Mediahuis Noord, Leeuwarden

VERSPREIDING
FRL Verspreidingen, Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. De gegevens in deze krant zijn met zorg samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud hiervan kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

DE EERSTVOLGENDE UITGAVE VAN MAANDBLAD GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST VERSCHIJNT OP: DONDERDAG 5 OKTOBER 2023

Bolsward, hart van de elfsteden BOLLETONGERSDEI

DONDERDAG 5/10

**Jaarmarkt
Bolletongersdei**

 Binnenstad
 9.00 - 16.00 uur

**Ringrijderij om de
Sulveren Swipe**

 Binnenstad
 19.00 uur

VRIJDAG 6/10

Marktplaats Pubquiz

 Wijnberg
 19:30 - 22:30 uur

Veerhuys Party

 DJ Danny
 22:00 uur

4 t/m 7 okt
Kermis

ZATERDAG 7/10

Kinderboerderij

 Marktplaats
 12.00 - 16.00 uur

De DolleBolle party

 Blend
 TimeMaud
 21.00 - 0.00 uur

*Meer info op Bolsward.nl of
volg ons op de socials!*

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR VERENIGING ONDERNEMEND BOLSWARD / ONDERNEMERSFONDS SUDWEST FRYSLAN

10 JAAR PRIMERA BOLSWARD

**Bij besteding van € 10,- of meer
aan wenskaarten en/of
tijdschriften en/of pasfoto's:**

**Gratis 1/5 staatslot* (18+)
voor de 1 oktober trekking.**

Doosje drop of snoep (18-)

*Kom
snel langs!*

*18+
*Max. 1 lot per klant per transactie
*Actie geldig t/m 30 september 2023

Nieuwmarkt 13 • 8701 KK Bolsward • T 0515 - 57 78 78

**Proost en bedankt
aan alle klanten,
(oud-)personeel
en stagelopers
voor 10 jaar
Primera Bolsward!**

